

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 18
Júl, August 2016
číslo 6

50. výročie primičnej svätej omše
„Hľa, tu som, aby som plnil Tvoju vôľu...”

Svätí Andrej - Svorad
a Beňadik, orodujte za nás.

Pútnický chrám
sv. Andreja-Svorada a Beňadika
patronov nitrianskeho biskupstva

Náš rodák Stanislav Biroš, rytier Rádu sv. Gregora Veľkého

Pri príležitosti
konsekrácie púť-
níckeho kostola
svätých Andreja
Svorada a Beňa-
dika na Skalke
biskup Mons.
Viliam Judák
odovzdal dvom
podporovateľom
tohto diela a
dobrodincom Ing.
Stanislavovi Biro-
šovi a Ing. Ľu-
bomírovi Plškovi
Rád sv. Gregora
Veľkého, udelený
Svätým Otcom
Františkom z
príležitosti ich
životných jubileí.

FRANCISCVS PONT. MAX.

PRECIPUE NOBIS ADHUC LIBENTI ANIMO CONCEDEPTER, E QUIBUS TE ADIUTIVVS IN ECCLESIAE REIQVE CATHOLICAE
BONO ALIQVO INCREMENTO BENE MERITO ESSE, VTI PATERE GRACIAS GUSTARE VOLUNTARIE TESTIFICONTVM PROMPTVS, VTI

Stanislav Biroš
e Dioccesi Nitriensi.

EQVITEM ORDINIS SANCTI GREGORII MAGNI ET ALIO CIVILI ELIGERE FACTVS AC
MERITO AMPLI, TIBIQUE FACILITATEM TRIBVIMVS PRIVILEGIIS QVANTVS VIDERET, QVOD CIVILI HAC DIGNITATE VITI CONCORDIA.

DATVS ROMA LXXXI. MCMXXVI. III. mensis Martii, anno MMXXVI

Petrus Lud. Páček
Secretarius S. S. E.

OBSAH

ÚVODNÍK

Prázdniny nie sú prázdne dni! 3

KATECHÉZA

Homília na 15. nedeľu, rok C 4

Nový košický pomocný biskup 6

ROZHOVOR

ThDr. Pavol Čech 8

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Životné jubileum Ing. S. Biroša 13

Príhovor Mgr. J. Biroša 15

Zasvätenie sa Panne Márii 16

Homília Mons. Urbanca 18

SPEKTRUM MLADÝCH

O viere 21

Prázdninové dobrodružstvá 23

Máš problém? (46. časť) 24

Trampoty v manželstve (104. časť) 25

Ahoj deti! 26

Stalo sa, stane sa 28

Ohlášky 29

Prehľad bohoslužieb-júl 29

Prehľad bohoslužieb-august 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútorňa predná: archív S. Biroš

Vnútorňa zadná: P. Čech,

M. Magda

Vonkajšia zadná: M. Magda

SPEKTRUM

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
vo Vífaze pre vnútornú potrebu

Za vydanie zodpovedá:

d. o. Marek Hnat so spoločnosťou redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová

Grafika: Martin Magda sr.

Redakčný tím: d. o. Ján Biroš, Martina
Gondová, Tomáš Magda ml., Lenka Novotná,
Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116

www.famostvitaz.rimkat.sk

e-mail: vitaz@rimkat.sk,

spektrum@rimkat.sk

číslo účtu: 5037445647/0900

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

Prázdniny nie sú prázdne dni!

Kapucín Raniero Cantalamessa, kazateľ Pápežského domu, v mediácii o dovolenkovom období vyhlásil: „Pokoje je dar, ktorý je človeku daný, aby mohol niečo objavovať.“ V interview pre Vatikánsky rozhlas kazateľ pripomenul, že „vypnúť v dovolenkovom období znamená, aby sme si urobili prestávku a mnohé veci odložili nabok, všetko to, čo nám v našej každodennej činnosti bráni jasne spoznávať zmysel života.“

Ďalej pripomenul z knihy Genezis, že Boh na siedmy deň odpočíval a dodal: „Prirodzene, že to nepotreboval, ale my potrebujeme túto lekciu, že je potrebné si oddýchnuť.“ A pokračoval: „Výrazy dovolenka či prázdniny sa týkajú latinského slova vacare a to znamená „zdržať sa normálnej činnosti, aby sme sa mohli sústrediť na niečo iné“, aby sme si uvedomili najdôležitejšiu vec na svete a síce, že existuje Boh“. Cez prázdniny nejde o útek pred niečím, ani o odpútanie sa. Ide o obnovenie dôverného a hlbokého vzťahu s koreňmi nášho bytia, ktorý je sám Boh.“ Výraz férie, ktorý používa liturgický jazyk, značí deň, ktorý je zasvätený Pánovi. V tejto súvislosti páter zdôraznil, že prázdniny predstavujú tie dni roka, „v ktorých pozorovaním prírody a čítaním Božieho slova trochu vstúpime do seba a nanovo sa dotkneme podstaty života. To všetko neznamená, že počas dovolenky nemáme mať nijakú zábavu, ale treba ju chápať ako dar, ako krátky čas, „ktorý nesmieme nechať jednoducho uplynúť, ale ktorý máme oceniť v jeho plnej hodnote“.

d. o. Marek Hnat

HOMÍLIA

na 15. nedeľu cez rok C

Ponúkame vám pre duchovné obohatenie sa homílie nášho rodáka, kňaza Mgr. Jána Biroša.

Keď ich duchovný otec doniesol do redakcie, veľmi som sa potešil, lebo nám do nášho duchovného života pribudne aj jeho dlhoročný pohľad na našu vieru cez vysluhovanie sv. omší, zložených z bohoslužby slova a bohoslužby obety.

„Keď ho uvidel, vyhol sa mu“

V hĺbinách svojej ľudskej prirodzenosti nesieme zákon, ktorý hovorí: „Čiň dobro a varuj sa zlého.“ Lenže dobro, po ktorom túžime, nemusí byť skutočným dobrom a zlo nemusí byť skutočným zlom. Požehnanie viery spočíva taktiež práve v tom, že napomáhame k rozoznávaniu dobra a zla. Myslíme na to dnes s vďačnosťou. A tiež sa úprimne pozrime, nakoľko sme sa v obyčajnom živote vierou skutočne aj riadili.

Milí priatelia,

prvá zaznamenaná autonehoda v Anglicku pred 140 rokmi, mala dodnes stámilióny nasledovníkov.

V USA stratili následkom dopravných nehôd za posledných 20 rokov skoro trojnásobne viac obyvateľov ako vo všetkých vojnách, ktoré Amerika vo svojej histórii viedla. Veľká Británia stratila v minulom storočí na cestách

skoro 12 miliónov ľudí. Na svete denne umiera sedemsto obetí

dopravných nehôd. Aj slovenské štatistiky vyznievajú hrozivo či v počte usmrtených, alebo ťažko zranených osôb. Polícia častokrát aj pátra po vinníkoch takýchto dopravných nehôd, lebo z miesta nehody zbabelo ujdú. Častokrát sú aj náhodní účastníci, či svedkovia dopravných nehôd voči takýmto udalostiam úplne ľahostajní. Dôvody sú rôzne. Jeden si nechcel zašpiniť sedadlá krvou, lebo kto by mu čistenie zaplatil. Iný sa vyhovára, že síce aj chcel pomôcť, ale nie je rád pred ľuďmi nápadný. A iný špekulant len sebecky skonštatoval, že niekedy je lepšie sa do toho nemiešať, nakoniec budeš mať ešte opletačky s políciou. Maj rozum a daj od toho ruky preč. Našli by sa aj takí, ktorí keď vidia autonehodu, radšej šliapnu na plyn a rýchle odfrčia, vraj skôr ako bude zastavená doprava.

Aj my sme v evanjeliu počuli podobné slová: „Keď ho uvidel, vyhol sa mu.“ V podstate sa opakuje na

milosrdnom Samaritánovi. Vtedy však neboli diaľnice, ani dopravná polícia a sanitky so záchranármi.

Biblický kňaz a Levita iste mali aspoň súcit s ťažko zraneným človekom, ale mysleli si, že majú tiež dostatočný dôvod, aby sa mohli oslobodiť od povinnosti pomôcť. Možno si povedali: "Nemôžem sa teraz rozhodnúť, zdržiavať, mám predsa každú minútu vyrátanú a služba v jeruzalemskom chráme má predsa prednosť pred všetkým. Alebo čo ak je ten človek už mŕtvý? Ak sa ho dotknem, budem pred zákonom sedem dní nečistý. To predsa nemôžem riskovať. Snáď sa i báli o svoj život. Čo ak ranený je len nastražená pasca? Keby som sa k nemu naklonil, vyrútili by sa na mňa zo všetkých strán banditi, zbijú ma a olúpia. To predsa nikto odo mňa nemôže žiadať." Iste to boli hodnoverné dôvody, diktované rozumom. Lenže Kristus nedal nič na bežné názory, keď sa jedná o pomoc človekovi. Vtedy

Kristus Pán chcel týmto povedať, že závažná je chrámová služba, zákony, či návšteva kostola a iné povinnosti, ale keď ide o človeka, ktorý sa ocitol v nebezpečenstve, v nešťastí, bez ohľadu k akej patrí náboženskej skupine a je treba mu pomôcť, potom je potrebné dať prednosť človekovi.

platí len jedna zásada. Musíš sa nad ním zľutovať. Musíš mu nejako pomôcť. Tento príbeh o milosrdnom Samaritánovi bude navždy dokazovať, akým má byť podľa plánu Božieho človek podľa Srdca Božieho. Samaritán nedbal na nebezpečenstvo, ktoré mu z novej nástrahy hrozilo. Skláňa

našich cestách podobný prípad, aký kedysi rozprával Kristus o

Ilustračná snímka je zo súkromného archívu d. o. Jána Biroša

Zájazd divadelného ochotníckeho klubu (DOK) Víťaz do Kluknavy 27. apríla 1958.

sa nad cudzím mužom a po provizórnom ošetroaní ho odvezie do najbližšieho hostinca, ktorý bol asi viac kilometrov vzdialený od miesta nešťastia. Majiteľovi hostinca dopredu zaplatil slušnú sumu, ktorá by postačila do doby, pokiaľ sa ranený uzdraví a bude schopný ďalšej cesty. Či dostane niekedy od raneného tie peniaze späť? Možno, že sa nakoniec ukáže, ako ľudia hovoria, že nemal rozum a bol hlupák, keď sa o cudzieho tak starostlivo postaral. Kristus rozprával tento príbeh so zámernou pointou. Farizeji a znalci zákona sa cítili týmto podobenstvom verejne zahanbení.

Kristus vyhrotil situáciu na ostrie noža, keď poslucháčom dal Samaritána za vzorný príklad. Samaritáni boli v očiach Židov menejcennou rasou. Slušný Žid by sa nikdy s nimi ani nebavil. Nezachovávali

zákony, nechodili do chrámu. Boli to podľa nich bludári posadnutí diablom. A na počudovanie tento ničomný Samaritán urobil to, čo mali urobiť kňazi a Leviti. Tento Samaritán vykonal podľa svojich možností všetko, aby polomŕtvemu pomohol opäť sa postaviť na nohy.

Kristus Pán chcel týmto povedať, že závažná je chrámová služba, zákony, či návšteva kostola a iné povinnosti, ale keď ide o človeka, ktorý sa ocitol v nebezpečenstve, v nešťastí, bez ohľadu k akej náboženskej skupine patrí a je treba mu pomôcť, potom je potrebné dať prednosť človekovi. Byť kresťanom ešte neznamená byť vtelenou dobrotou a láskavosťou. Pred Bohom nie je rozhodujúca návšteva kostola a sväte prijímanie, ale srdce, miera a veľkosť milosrdenstva, ktoré človek prejaví voči tým, ktorí upadli medzi lotrov

za akýchkoľvek okolností.

Poučenie pre nás je rovnaké, ako vtedy za čias pozemského účinkovania Krista: Choď a rob podobne ako ten Samaritán. I keby si z toho nemal žiadne výhody a všetci sa bavili na tvoj účet, kde si dal rozum. Si blázon, že sa pletieš do niečoho, po čom ti nič nie je. Pamätaj, že tento druh bláznovstva, ktorému tvoje prospechárske okolie nikdy neporozumie, pomoc nezištne a bezplatne blížnemu, nešetriť časom, ani peniazmi, kde je treba, že toto všetko patrí k podstate evanjelia a preto aj k podstate tvojho kresťanstva, tvojej viery. Podľa toho, ako sa ty zachováš ku každému, kto tvoju pomoc potrebuje, podľa toho raz dostaneš odmenu od toho, kto toto podobenstvo na tvoje poučenie povedal. Amen.

Mgr. Ján Biroš

Svätý Otec menoval za nového košického pomocného biskupa Mareka Forgáča

Pápež František dnes vymenoval nového košického pomocného biskupa. Stal sa ním Marek Forgáč, doterajší prodekan Teologickej fakulty v Košiciach a duchovný správca Univerzitného pastoračného centra v Košiciach. Menovanie každého biskupa je prejavom starostlivosti Svätého Otca o jednotlivé partikulárne Cirkvi a jeho snahy zabezpečiť Božiemu ľudu bezpečných vodcov v jeho putovaní po ceste spásy. Pozývame k modlitbám za novovymenovaného biskupa.

Životopis nového košického pomocného biskupa

Marek Forgáč sa narodil sa 21. januára 1974 v Košiciach. Študoval na gymnáziu a v roku 1992 vstúpil do Kňazského seminára v Spišskej Kapitule - Spišskom Podhradí, kde na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského vyštudoval základnú teológiu. Za kňaza bol vysvätený 19. júna 1999 v Košiciach pre Košickú arcidiecézu.

Bol kaplánom vo farnostiach Trebišov (1999 - 2000), Snina (2000 - 2001) a Humenné (2001- 2002) a kaplánom v Univerzitnom pastoračnom centre v Košiciach (2002 - 2004). V rokoch 2004 - 2007 študoval na Inštitúte psychológie Gregorovej univerzity v Ríme. Od roku 2007 až doteraz je duchovným správcom Univerzitného pastoračného centra v Košiciach a zároveň prednáša pastorálnu psychológiu a psychológiu manželstva a rodiny na Teologickej fakulte v Košiciach Katolíckej univerzity v Ružomberku. Na tejto fakulte pôsobí od roku 2011 ako prodekan pre vedu a výskum.

V rokoch 2008 - 2012 absolvoval doktorandské štúdiá na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave. V roku 2015 sa habilitoval ako docent na Teologickej fakulte Katolíckej univerzity v Košiciach. Svoje odborné služby poskytuje pri prijímaní kandidátov do kňazských seminárov a spolupracuje pri riešení manželských káuz na Metropolitnom súde. Je členom presbyterskej rady a členom zboru konzultorov Košickej arcidiecézy. Ovláda anglický jazyk, taliansky jazyk a nemecký jazyk.

Novovymenovaný košický pomocný biskup: Poslanie vnímam cez obetu

Svoju službu pomocného biskupa vníma cez obetu. Biskupské heslo ešte nemá, ale oslovuje ho najmä myšlienka blízkosti Boha a ľudí. Kedy ho čaká biskupská vysviacka a čo podľa neho charakterizuje mladých ľudí, medzi ktorými ako kňaz roky pracoval? TK KBS hovorí s novým košickým pomocným biskupom Marekom Forgáčom.

Keď arcibiskup Bober požiadal o pomocného biskupa, napadlo vám, že by ste to mohli byť práve vy?

Nikdy v živote som neuvažoval ani netúžil po takejto službe v Cirkvi. Nikdy som si seba takto nepredstavoval. Aj keď svätý Pavol hovorí Timotejovi, že kto túži po biskupskej službe, po dobrej veci túži. Avšak nedáva to ako podmienku k spásu. Ja som naozaj po týchto veciach úprimne nikdy netúžil. Seba som skôr vnímal ako jednoduchého človeka - jednoduchého kňaza - v pozícii pešiaka. Mám a mal som čo robiť, aby som všetky tieto veci spracoval.

Keď ste prijali správu o menovaní, čo vám v tej chvíli ako prvé zišlo na um?

Myseľ by sme na sekundu nechali bokom; skôr by som povedal, čo srdce povedalo. Veľmi sa zachvelo. A čo mi prvé prišlo na um? Asi slovo obeta. Pretože doteraz mi život vždy dával zmysel iba cez cestu obety. Podobne moje kňazské povolanie. Nedávalo by zmysel, ak by nebolo cestou obety. Aj túto novú výzvu, toto poslanie vnímam jedine cez toto slovo, cez cestu obetovania. V týchto dňoch, keď intenzívne prežívam to rozhodnutie aj celú zmenu života, mi veľmi pomohli slová svätého apoštola Pavla v Liste Rimanom, ktorý hovorí, že utrpenia tohto času nie sú hodné porovnávaní s budúcou slávou. Takto by som chcel vnímať aj svoju službu.

Máte už nejakú predstavu, čo bude vašou hlavnou úlohou ako pomocného biskupa arcidiecézy?

Úprimne povedané, nemám. Je to pre mňa všetko nové. Asi to vyjadruje aj samotné pomenovanie - pomocný. Teda predpokladám, že moja hlavná úloha bude pomáhať. Čo najviac. Zo srdca pomáhať. A cez túto pomoc potom vytvárať jednotu.

Uvažovali ste, akým biskupským heslom sa budete riadiť?

Sú to ešte veľmi skoré otázky. Ale keď tak nad tým rozmýšľam: to, čo ma v týchto chvíľach veľmi oslovuje, je blízkosť Božia a blízkosť ľudí. To mi aj v živote veľa pomáhalo. A takto by som chcel, aby to bolo aj v budúcnosti. Možno touto cestou budem smerovať.

Je o vás známe, že roky žijete najmä medzi mladými ľuďmi. Ako by ste charakterizovali dnešnú mladú generáciu a ako sa jej chcete venovať?

Nie je to ľahké byť medzi nimi - venovať sa im, na druhej strane je to veľmi krásne. Sú to roky, čo sa pohybujem medzi mladými ľuďmi. Generácia mladých sa za posledných niekoľko rokov radikálne zmenila. Možno je to rodinné zázemie, čo to spôsobilo; určite je to aj mediálna doba. Mohli by sme menovať ďalšie okolnosti. Jednoducho, dnes sú títo ľudia uzavretejší pre spoločenstvo a otvorenejší pre kritiku. To vytvára pozíciu aj pre nás, ktorí k nim prichádzame ako duchovní pastieri. Tento svet ponúka mladým veľmi mnoho rozmanitých vecí, ktorými si dokážu naplniť svoje srdce. A tak mladý človek dnes potrebuje silnú vieru. Slabá viera nenájde miesto v jeho srdci. Myslím, že to, čo im potrebujeme ponúkať, je naša autenticita a spoločenstvo. To by som chcel, aby tu zostalo aj naďalej v budúcnosti, aby som to dokázal dávať: autentický postoj a ponúkať spoločenstvo.

Čo vás čaká v najbližších dňoch?

Prajem si, aby ma čakalo veľa modlitieb. Veľmi o to prosím, veľmi to potrebujem. Naozaj, nie je to ľahký čas. Cítim sa ako Jakub po zápase s Božím mužom, s anjelom pri brode Jabok. Myslím, že by som si s ním mal čo povedať. A preto sa teším na prekročenie tejto rieky.

Arcibiskup Bober: Teším sa, že prichádza mladá sila s novým pohľadom

"Menovaniu nového pomocného biskupa som sa potešil. Očakával som ho trochu skôr, ale proces, ktorý tomu predchádzal, nie je ľahký - najskôr u nás, a potom na komisiách v Ríme. Všetkým trom, ktorých som odporúčal, som rovnako dôveroval. A keď sa Svätý Otec rozhodol práve pre jeho menovanie, tak sa teším," povedal TK KBS Mons. Bernard Bober.

Ako by ste v krátkosti charakterizovali nového pomocného biskupa?

"Poznám ho ako usilovného a šikovného bohoslovca. Ako kaplán sa dobre zapísal v našej diecéze. Po kaplánских rokoch išiel medzi mládež do nášho vysokoškolského pastoračného centra. Po štúdiách psychológie v Ríme sa opäť vrátil na tento post. Práca s mládežou mu je blízka a učarila mu. Poznám jeho rodinné zázemie. Pochádza z viacpočetnej rodiny. Poznám jeho rodičov, ktorí sa spoločensky angažovali. Predovšetkým otec, ktorý bol jeden čas vážne chorý a niesol to veľmi trpezlivo. Zrejme aj táto obeta prispela k tomu, že celá rodina sa sústredila na spoločný kríž. Vytvárali určite dobré spoločenské vzťahy. Zvlášť teraz, keď nám pomáhal na našej teologickej fakulte, som si všimol, že ako psychológ je veľmi prenikavý svojím duchom. Veľmi učene pomáhal aj na fakulte, a takisto pri výbere nových kandidátov do seminára. Teším sa na spoluprácu s ním a teším sa, že prichádza mladá, nová sila s novým pohľadom na veci pastoračné rodín a mládeže. Myslím, že v súčinnosti s ním vytvoríme dobré zázemie, aby sme mohli naozaj hovoriť, že Košice vedia zvládnuť všetky nielen pekné, ale aj náročné situácie."

Biskupskú vysviacku prijme vo štvrtok 1. septembra 2016 v Katedrále sv. Alžbety v Košiciach.

Rozhovor

ThDr. Pavol Čech

ThDr. Pavol Čech, kňaz a t. č. farár vo farnosti Hažlín, patriacej do dekanátu Bardejov, náš rodák, si ďakovnou sv. omšou 12. júna 2016 pripomenul 50. výročie od primičnej sv. omše.

Pri tejto príležitosti sme ho poprosili o rozhovor.

Sedíme na fare v Hažlíne a oproti mne sedí duchovný otec Dr. Pavol Čech. Prišli sme tu z dôvodu nedávnej veľkej slávnosti, kedy sa duchovný otec dožil krásneho výročia - 50 rokov od kňazskej vysviacky a primičnej svätej omše. Priblížte nám, prosím, ako to prebiehalo pred tými päťdesiatimi rokmi.

5. júna 1966 sme boli vysvätení v Bratislave, vysvätených nás bolo 12 diakonov na kňazov.

Keď boli primície, 12. jún bol krásny deň. Ako dnes si pamätám. Záležitosť našej primičnej slávnosti nebola len dekanátna, či Košickej diecézy, ale trochu aj Spiša a myslím, že to zašlo až na stredné Slovensko. Prišlo viac ako 30 autobusov, ktoré mali označenia rôznych okresov. Čo ma zarazilo, keď sme išli v slávnostnom sprievode, doprevádzali nás vrtuľníky. Znamenalo to ideologické, stranícke pôsobenie. Fotografovali a asi topograficky

skúmali, aké množstvo ľudí tam bolo. Bolo to dosť hlučné a mali sme strach, že keď bude svätá omša, že nás to bude rušiť. Počas svätej omše vrtuľníky nelietali, ale na záver znova vybehli. Zmapovali si terén a vzdialili sa. Primície boli veľmi ťažké. Prečo? Boli sme dvaja z dediny. Mali sme ich spolu s Ladislavom Francom.

Kde vznikla myšlienka, aby ste mali primície spolu?

Dôstojný pán Adamčák nám najprv ponúkal jednému jednu nedeľu a druhému druhú nedeľu. Ale potom do toho hovoril okresný dekan a nakoniec do toho prehovoril niekdajší pán vikár Onderko. Navrhol, aby pán farár Adamčák bol hlavný, my dvaja aby sme koncelebrovali a on bude kázať. Bolo to po druhom vatikánskom koncile, takže sa mohlo začať s koncelebráciou. Tak aj bolo. Tam bola tá myšlienka. Ale niekto sa toho bál. Asi okres, cirkevný tajomník a tí jeho posluhovači okolo. Bolo to v tej dobe čosi mimoriadne. Hosana! Ľudia všetko pripravili tak, že sme to ani nečakali. My sme ani nevedeli, čo sa s nami deje v tej dobe. Bolo to čosi mimoriadne, že sme skončili dvaja. Všetci tú slávnosť prežívali, volali a pozývali rodinu zo široka, zďaleka, aby prišli na primičnú slávnosť. Bolo to čosi povznášajúce a silné. Silné na ten spôsob a na tú dobu. Dôstojný pán Adamčák bol veľkou oporou pre Víťaz, pretože Víťazania za každú cenu bojovali za nový kostol a naša primičná svätá omša už bola v novom kostole.

Mali ste informáciu, koľko ľudí bolo na Vašich primíciách?

Niektorí chceli štatistiku znížiť. Zahraničné médiá hlásili až oko-

lo 30 000 veriacich. Myslím si, že bolo takých 15 000 ľudí, ale mohlo byť aj viac.

Ja si tiež z tej atmosféry trochu pamätám a musím povedať, že to bolo naozaj niečo výnimočné. Zaujímajú ma vaše primície, pretože pred vami nebol nikto vysvätený.

Áno, pred nami nebol nikto vysvätený.

Ako to bolo po tej duchovnej stránke? Tešili ste sa na to? Ako to prežíva novovysvätený kňaz?

Muž, ktorý sa rozhodne pre kňazskú dráhu, musí mať vyrovnaný postoj, čo žiada cirkev stále a musí byť pripravený na život v celibáte. Teraz je otázkou, či ho berie vážne. Či berie vážne poslanie kňaza. Za dobu 5 rokov v seminári sú predstavení na to, aby spozorovali, či ten jedinec, tá osobnosť, ktorý sa chystá na posvätnú dráhu, zvládne tieto úlohy. Život v seminári bol veľmi náročný. My sme študovali za veľmi ťažkých podmienok. Seminárny život bol modlitba, rozjímanie, samozrejme, štúdium, no a potom aktivity, ktoré mohli byť vo vtedajšej dobe.

Myslíte, že v dnešnej dobe sa už tak kňazom nevenujú? Lebo až na pár jedincov, z vašej éry nebolo počuť, žeby kňazi odchádzali. Teraz to už počujeme častejšie. Čo vy na to?

Podobné otázky som už veľa krát dostal aj od iných redaktorov, ktorí tu boli. Dali mi aj takúto otázku: „Ako to bolo s Vaším celibátom?“ Hovorím: „Mňa Pán Boh v živote tak viedol, že som s tým nikdy nemal problém. Vždy mi pripravil takú úlohu, ktorá bola veľmi náročná a musel som ju zvládať. Nebol čas na takéto myslenie.“

snímka: Peter Čech

Všade kde som pôsobil, bol som veľmi aktívne vyťažený. Potom nebolo dostatok kňazov, takže si nás vážili, mali voči kňazovi veľkú úctu. Keď kňaz niečo povedal, boli to sväté slová. Veriaci videli, že za slovom stojí osobnosť. Ľudia nás chceli mať za ťažkých okolností medzi sebou. Prichádzali sme k veriaciom a oni vedeli o našich ťažkostiach a problémoch a snažili sa nám pomôcť.

Teraz naši ľudia žijú sami pre seba a nemajú čas, aby sa stretli s kňazom. Len vtedy, keď musia. Minule som počúval, neviem v ktorej náboženskej relácii to bolo, že na Slovensku sa už vedie „konzumný“ náboženský život. Neviem, kto našiel toto slovo, ale vyjadril sa dosť trefne. Neviem, čo pod tým myslel a nechcel to ani rozvádzať. Ja by som to chápal tak, že to „konzumné“ náboženstvo je v tom, že keď

niečo potrebujem, nech to farár urobí. Pokrstí, pochová, zosobáš, prvé prijímanie... Ale aká je v tom náplň, náboj, ľudia sa tým nezaoberajú. Majú tisíc výhovoriek, ospravedlnení. Kňaz potom hľadá formy, spôsoby, ako sa tým ľuďom priblížiť, aby si aspoň uvedomili, že sú na ceste, ktorá je do večného života a nie do pekla.

Prešli ste k novodobej situácii, k dobe, ktorú žijeme. Vedeli by ste pomenovať to, čo žijeme, čo vy kňazi žijete, čo naše Slovensko, resp. taký širší pohľad, čo žije naša „kresťanská“ Európa?

Je to veľmi ťažké, ale počas tých 50 rokov kňazstva, čo som účinkoval v pastorácii, ako profesor na vysokej škole, ako odborný asistent, na biskupskom úrade a potom po farách, isteže som nadobudol veľa skúseností, veľa toho počul a videl a sám sa realizoval v tejto podobe. K našej

situácii by som povedal, že sme všetci plesali, jasali, keď prišla v roku 1989 revolúcia a dúfali sme, že sa čosi pohne k lepšiemu. Najmä v náboženskom živote, pretože naši otcovia, matky a my, ich deti, sme veľmi tvrdo pocítili tlak komunistickej doby a ideologizácie vtedajšej doby. Preto sme boli plní očakávania, že čosi príde, zmení sa a naplní sa. Najprv sme očakávali, že ten teror, ktorý tu bol, prestane a po druhé, že sa nebude ideologizovať, ale že sa bude formovať človek modernej doby. Mám dojem, že z tej formácie sme ubrali, pretože sme za každú cenu chceli napodobniť tých, ktorí v modernej dobe príliš vystavujú svoje, mohol by som povedať, nie príliš pozitívne vlastnosti, ale skôr negatívne. Niektorí naši, najmä mladí ľudia, na tieto veci "skočili", alebo to nepochopili. Pretože, keď sa

Na snímke duchovný otec Pavol Čech pri slávení sv. omše vo farskom kostole Povýšenia sv. Kríža v Hažlíne.

snímka: Martin Magda

otvoril západný svet východu a Európe ako takej, doniesol svoje plusy aj mínusy. Žiaľ, mladí ľudia túžia viac po tých mínusoch. Ohrozený je najmä náboženský život. To veľmi bolí. Počúvam správy, že v Holandsku búrajú kostoly, ničia fary, dokonca kostoly prerábajú na reštaurácie, bary, na všelijaké biznis spôsoby, takže je to až na zaplakanie. Dokonca biskupi z Holandska sa obrátili s prosbou na Svätého Otca: „Čo máme robiť?“ Je to naozaj veľmi ťažká situácia a ako som čítal v jednej štatistike, že tam, kde bolo 90% katolíkov, ktorí realizovali náboženský život, tak teraz ich je sotva 10%. Je to veľmi bolestivé a žalostné. Chrán Boh, aby sa to ukázalo aj u nás na Slovensku. Pretože tá modernizácia speje nie ku povzneseniu človeka, ale

k potieraniu morálnych hodnôt človeka, k jeho degradácii.

Spomínali ste mládež. Vedeli by ste ako duchovný otec pomenovať, kde podľa Vás vzniklo, že mládež je povrchná, odvrátená od náboženstva? Ako to vidíte Vy?

Kríza v náboženskom živote má viac faktorov. Prvý faktor je vnútro človeka. Druhý faktor je vonkajší život. Ak vnútro a vonkajší život nejdú spolu, potom sa nedospeje k pozitívnemu spôsobu myslenia a konania. Takže toto je veľmi dôležité. Úlohou nás kňazov je, aby sme ten vnútorný život mladého človeka pretvárali. Podávame mu všetky pomocné prostriedky. Predovšetkým je to modlitba. Rodič, vychovávateľ, pedagóg, teda ten, ktorý vedie dnešné dieťa a dnešného mladého človeka, musí

začať s modlitbou. To znamená, že ho musí viesť k tomu, aby si zamiloval Boha a rozhovor s Bohom. Bez toho sa nepohneme. Ak toto chýba, dnešný mladý človek hľadá nie rozhovor s Bohom, ale s internetom, s televíziou, s rôznymi modernými komunikačnými prostriedkami a tieto ničia jeho vnútro. Tým prichádzame o veľké hodnoty, na ktorých by sme potom v budúcnosti mohli stavať.

Vrátim sa k tým rodičom. Dnešná doba nás dostáva do časového skratu, kedy my, rodičia, naháňame materiú, biznis a čas na modlitbu nejako neostáva. Vyhovárame sa, že sme unavení a náhradou, ako ste spomínali, je internet. Je nádej, že sa to zastaví? Kde to až dospeje podľa Vás?

Dobrá otázka. Cirkev sa v každej dobe snaží prispôbiť. Ale

nie za každú cenu. Lebo musí mať svoje priority, z ktorých musí čerpať a s nimi žiť. Pavol VI. to začal, neskôr Ján Pavol I., potom svätý Ján Pavol II. a terazší Svätý Otec, o čom sa všetci presvedčame, že sa nebránili stretnutiu s novinármi a inými dostupnými komunikačnými prostriedkami. Vieme, že terazší Svätý Otec denne dáva informácie, prípadne pohnútky, myšlienky, nápady i osvietenia pre každého človeka, a zvlášť sa zameriava na mladých ľudí. Toto keby si mladí viac všímali. Ja som raz robil anketu, či poznajú čo je to Lux, Lumen, Noe. Pýtal som sa mladých, či vedia, čo sú to Katolícke noviny, Duchovný pastier a pripomenul som im aj iné časopisy. Boli ticho a otvárali oči. Znamená to, že sa stráca informovanosť o náboženskej literatúre a, samozrejme, aj o náboženských komunikačných

prostriedkoch. Lebo deti a mladí ľudia si myslia, že neexistuje nič iné, len to, čo oni sami hľadajú. Ale Cirkev svätá im vždy chce ponúknuť niečo, ten duchovný pokrm cez akékoľvek možné komunikačné prostriedky. Z toho by som nevinil rodičov, ale obrátil by som pozornosť na rodičov s tým, aby tak spolu dotvárali charakter mladého človeka. Keď sa im napríklad podsúvajú pekné pesničky, nech sú tam aj náboženské témy, prípadne rozhovory, lebo mám dojem, že sa stráca komunikácia medzi mladými ľuďmi a vychovávateľmi.

"Nahrali" ste mi na otázku, pretože aj naše médium Spektrum je komunikačným prostriedkom. Keď ho duchovný otec Juraj Riško zakladal, základnou myšlienkou bolo dostať Božie slovo na stôl, do rodín. Plní podľa Vás Spektrum takéto poslanie? Čo

by sme, aj pre mladých, mohli vylepšiť, pridať, doplniť?

Som veľmi vďačný, posielate mi ho pravidelne. Veľmi ma teší, keď príde moja sestra Helena a opýta sa ma: „Už si čítal Spektrum?“ Je to pekné a znamená to, že nielen moja sestra, ale každý, kto ho číta, je oslovený. Čitatelia tam hľadajú, čo by bolo pre nich, pre ich život, prípadne pre ich duchovnú náplň. Je pravdou, že máte veľa tém, veľa ponúk. Všimol som si, že sú tam príhovory aj k mladým, sú tam aj básne, či úvahy. Aj informovanosť. A to, aby sa Božie slovo dostalo aj medzi nás, tak sa mi páči, že tu dôstojný pán Biroš uvádza svoje myšlienky. Len by ich mohol trochu zmodernizovať. Nech neostane na tej báze, lebo pred dvadsiatimi, tridsiatimi rokmi sa žilo trochu inak. Bolo by dobré, keby boli myšlienky viac rukolapné na túto dobu. Keď

snímka: Peter Čech

Na snímke duchovný otec Pavol Čech so svojimi farníkmi.

chceme osloviť moderného mladého človeka, žiada sa, aby sme myšlienku obrátili na nich.

Priznám sa, že som dostal celé hotové elaboráty, liturgické časti a duchovný otec by si musel nájsť čas, aby to pretváral. Je tam rok 1976, 1982 a iné, takže Vám dám plne za pravdu, ale zároveň tam nechávame autenticitu tej doby. Ponúkame to starším ľuďom, ktorí už nemôžu prísť do kostola. Dej z doby, v ktorej žili a pracovali, je starším ľuďom bližší.

Na Svätom Otcovi Františkovi si vážim to, že pravidelne hovorí homílie, vychádza z Písma Svätého a potom prechádza do novodobých problémov. Vždy osloví. Vždy osloví aj mladých ľudí, lebo počujeme z námestia sv. Petra z každej strany búrlivý potlesk, alebo prijatie jeho myšlienok. Tu máme dokonalý vzor. Homília sa dá povedať aj veľmi učene, keď je tam vyššia exegéza, hebrejská, grécka, alebo aramejská, atď., ale Svätý Otec rozpráva jednoducho. Je dôležité, aby sme oslovili tých najjednoduchších ľudí, alebo tých, ktorí veľmi nemajú čas rozmýšľať. A takto im niečo ponúkame, čo ich zastaví a povedia si: „Aha, tu je vlastne čas, aby som sa rozprával s Bohom.“

Vrátim sa ešte k vašim 50 rokom kňazského pôsobenia. Otupí sa rokmi vzťah k rodnej obci, ku krstiteľnici, k miestu, kde ste boli pokrstení? Alebo prídu aj obdobia nostalgie za rodným krajom?

Nás na to v kňazskom seminári pripravovali. Hovorili nám: „Vy musíte opustiť najmilšie, najdrahšie. Keď budete precitlivení, ťažko to budete znášať.“ Musím

povedať, že určité otupenie tu je. Lebo kňaz si musí zamilovať tých, medzi ktorými pôsobí. Veriaci musia cítiť, že ich máte radi, že im vychádzate v ústrety, že ste im k dispozícii. Či je ráno, či je obed, či večer, či vtedy, keď plačú, alebo sa tešia. Aby vtedy, keď vás potrebujú, ste tu boli pre nich.

Dá sa na dialku ovplyvňovať, viesť svojich rodákov?

Nedá sa. Lebo zídete z očí, zídete z mysle. Zabudne sa. Kňaz je tak pohrúžený do práce vo svojom pôsobisku, že keď napríklad dostane list, alebo má telefonát, v tom okamihu sa snaží pomôcť, alebo pochopiť, ale nemá čas na to, aby to dotiahol, či doriešil. Môže dať slová povzbudení, ale byť priamo nápomocný sa nedá. **Slová povzbudení, pekne ste to povedali. Chcel by som vás na záver poprosiť. Vedeli by ste pre nás Víťazanov, veriacich kresťanov, sformulovať odkaz, aby sme zostali?**

Ja som vyrastal v nábožensky založenej rodine. Rodičia neboli ani vysoko, ani stredne vzdelaní, ale boli prosto jednoduchí ľudia. Vážili si svoju vieru, podľa nej žili. Nemali nikdy žiadne zábrany aj v tých najťažších časoch nežiť s Kristom. Nežiť svoj kresťanský život. Nenapíňať ho. Toto je odkaz pre všetkých, ktorí žijú vo Víťaze, aby žili svoj kresťanský život. Nie je potrebné veľa. Základ je modlitba, sviatostný život, prítomnosť na svätej omši. Donúťme sa denne prečítať aspoň tri, štyri vety zo Svätého písma. Aj keď nám je milo, aj keď nám je ťažko, vždy obráťme svoju pozornosť k Bohu. On nám najlepšie povie, čo máme robiť, ako máme formovať svoje deti a ako máme byť jeho predčie-

nou rukou. Lebo rodičovská ruka vie pohladíť, aj udrieť. Myslím si, že teraz sa zabúda na to, že niekedy je potrebné aj udrieť.

Svätý Pavol povedal: „Mám ísť na vás palicou?“ Dnešná doba si to už nežiada, ani ja by som to až tak nechcel, ale slovom udrieť môžeme. Bolí ma, keď dnes otec alebo matka nemá odvahu povedať synovi: „Dost!“ Rodičia nech si stoja za slovom. Keď nás vychovávali otec a matka, matka, samozrejme, často použila varechu, či palicu, čo mala po ruke. Bolo to správne. Otec, stačilo, že sa pozrel na mňa a vedel som, kde mám miesto, aj čo mám robiť.

Je otrasné, ako sa dnes deti chovajú k rodičom. Kde dostali toľko odvahy? Kde? V televízii. Tam ukazujú všelijaké prípady, ktoré ruiniujú kresťanskú morálku. Demokracia? Jedno si treba uvedomiť, že v Cirkvi nie je demokracia. V Cirkvi je hierarchia. Pápeža musí poslúchať biskup, biskupa musí počúvať kňaz, kňaza majú poslúchať zverení veriaci. Viem, že mnohokrát kňaz nespĺňa ich ideály, predstavy, ale má poslanie, to Božie poslanie, ktoré si plní, aj keď je chorľavý, aj keď je starý, aj keď je slabý. Lebo naňho biskup vložil, aby mal moc ako kňaz a zároveň územie, na ktorom môže pôsobiť.

Ďakujem vám, duchovný otec, za čas, ktorý ste venovali nášmu časopisu Spektrum. Bolo mi cťou, že môžem preniesť vaše odkazy a duchovno domov, do Víťaza, aby sa vedelo, že naši kňazi sú, žijú, formujú a duchovne vychovávajú.

pripravili: Mgr. M. Čechová,

M. Magda

Životné jubileum Ing. Stanislava Biroša

V uplynulých dňoch oslávil životné jubileum 60 rokov života náš rodák Ing. Stanislav Biroš, žijúci v Trenčíne, ktorému sa pri tejto príležitosti dostalo výnimočnej cti. Pápež František mu udelil vyznamenanie rytiersky Rád svätého Gregora Veľkého. O jeho významnosti svedčí aj to, že rytieri tohto Rádu majú právo privilegovaných miest behom pápežských procesií a pri iných obradoch a švajčiarska garda je povinná Rádovým rytierom dokonca salutovať. Heslom tohto Rádu je „Pro Deo et Principe“ (Pre Boha a vládcu). Je to veľká česť aj pre celú našu farnosť, keďže sa jedná o nášho rodáka. Toto vyznamenanie je totiž udeľované verným a zaslúžilým mužom (až od roku 1994 už aj ženám) vzornej povesti, ktorí sa zaslúžili o dobro spoločnosti, cirkvi a Svätej stolice. Pán Biroš je neúnavným podporovateľom a dobrodincom pútnického chrámu svätých Andreja-Svorada a Beňadika na Skalke pri Trenčíne.

Keďže pán Biroš v svojej skromnosti nechcel o sebe veľmi hovoriť, nakoľko sa necíti ničím výnimočný, uverejňujeme namiesto rozhovoru s ním homíliu Mons. Viliama Judáka, ktorú predniesol na jeho ďakovnej svätej omši.

V mene celej farnosti a redakcie Spektra ďakujeme pánovi Stanislavovi Birošovi za krásny príklad, ktorý šíri v mieste svojho bydliska a k jeho životnému jubileu dodatočne želáme:

- aby Boh vždy posilňoval Vašu vieru, aby ste aj naďalej boli vnímavým na Jeho slová,
- aby ste mali pevné zdravie a naďalej kráčali životom tou správnou cestou a nikdy nezblúdili,
- nech Vás nikdy neopustí Duch Svätý, radca a posila v každej životnej situácii, nech Vám pomáha hlbšie sa ponárať do Božej lásky, ktorá jediná dokáže ochraňovať, pomáhať a viesť človeka po jeho životných cestách.

Homília Mons. Judáka, biskupa Nitrianskej diecézy

pri príležitosti životného jubilea Stanislava Biroša

Pri životnom jubileu, ako je aj dnešné, zaznejú mnohé žičenia do budúcnosti. Nemožno však pritom zabúdať aj na pohľad späť. Lebo len ten, kto nestratil pamäť, môže byť vďačný. Vďačnosť je totiž pamäťou srdca. Preto v myslí nášho jubilanta rezonujú spomienky na rodný Vítaz na východnom Slovensku, s vďačnosťou na jeho zosnulých rodičov, tu prítomných brata a sestru, príbuzných... Tiež na ľudí, ktorí ho sprevádzali a sprevádzajú v jednotlivých oblastiach života i jeho najbližších: jeho pani manželka, synovia, vnúčatá,

priatelia, kolegovia....

Vďačnosť cíti vždy potrebu predstaviť nás nejakému „TY“. Pri najlepšej vôli nemôžeme povedať nejakej abstrakcii – ďakujem – nejakej náhode, alebo akémusi životnému osudu. A preto má vďačnosť z princípu sklon k zbožnosti. Ústi sama osebe do nábožnosti, do modlitby, k Bohu. Preto sme tu v Chráme sv. Františka Xaverského, aby sme ďakovali za všetky dobrá slávením Eucharistie, čo v preklade znamená vďakyvzdanie.

A čo sa týka budúcnosti?

Ludia vo veku nášho cteného

snímka: Martin Magda

jubilanta tvoria stabilizujúci faktor spoločnosti i Cirkvi. Je to skupina tých, ktorí už zanechali strhujúce skutky mladosti, ich sny sa buď uskutočnili, alebo ich založili ad acta, vecne, realisticky. Realita nahradila silu nadšenia. Obyčajne títo ľudia sa zabezpečujú aj do budúcnosti. Niektorí začínajú výskum svojich predkov a zostavujú rodostromy života svojej rodiny až do najstarších čias. Tešia sa zo svojich vnúčat, ktorým prejavujú lásku v inej forme, ako svojim deťom. Stavajú tiež rôzne pamätníky, aby sa na nich nezabudlo. Iní podnikajú cesty okolo sveta, alebo píšu knihy. Mnohí si už v tomto veku liečia žalúdočné vrede. Ale u každého z nich jestvuje takmer neustále racionálne precitnutie, sprevádzané pohľadom späť i do budúcnosti: Čo mám ďalej robiť? Otázka veľmi aktuálna v tomto období života.

Médiá sú plné dobrých rád: správna výživa, strečing a pohyb, cesnak, ovsené vločky, diéta... Naozaj, čo máme robiť? Starne-

me. Čo bolo, stačí na prítomnosť, nie na budúcnosť. Čo máme robiť? Dvakrát v týždni merať tlak, raz za mesiac cholesterol, ješ' špargľu z vlastnej záhrady, osvedčené bylinky proti rakovine, vitamín C proti chrípke a pívne kvasinky na nervy. Denné váženie, módné oblečenie, športové auto. Čo máme teda robiť?

My ľudia v každom období to máme z rôznych príčin ťažké ísť po správnej ceste, o ktorej aj vieme, že je správna, alebo lepšie ako tie druhé. Aj zachovať rady lekárov. Aj ako veriaci to nemáme ľahké s nasledovaním Ježiša a s jeho požiadavkami. Preto potrebujeme neustále, aby nám prichádzal Boh v ústrety. Potrebujeme jeho milosť, potrebujeme sa ho držať, keď sa máme niečoho pustiť, či zanechať.

V tomto Roku milosrdenstva si viac ako inokedy uvedomujeme, že sám Boh má srdce pre nás. Sv. Augustín to vysvetľuje i cez otvorenie Ježišovho Srdca: „Otvorili sa tak dvere života tam, odkiaľ prúdili sviatosti Cirkvi, bez ktorých by sme nedosiahli život, pravý život.“

Áno, Boh je ten, ktorý hľadá stratenú ovcu. Boh je žena, ktorá hľadá stratený šperk, Boh je otec, ktorý túžobne očakáva svoje deti, beží im oproti. Boh je ten, ku ktorému nikto z nás nemá ďaleko. „V ňom žijeme, hýbeme sa a sme“ (Sk 17, 28). Naše životné šťastie však nedáva bez našej spolupráce. „Boh nás bez nás stvoril, ale bez nás nespasí. On dokonca rešpektuje našu slobodu, ak sa rozhodneme aj pre zlo.“

Náš život sa podobá vinici, o ktorej sme počuli v dnešnom evanjeliu. Boh nám dal život a

našou úlohou je prinášať úrodu dobra a lásky. Každý človek je vyzvaný budovať svoje dni na základe hodnôt, ktoré budujú a obohacujú: ako je láska, milosrdenstvo, súciti, tolerancia.

Práca, zamestnanie, rodina, peniaze, starosti, to všetko sú kamene, z ktorých sa buduje život, čo nám prináša radosť i uspokojenie, ale v tomto úsilí sme limitovaní na pár desaťročí. Človek, ak hľadá pravdu, cíti a vidí, že je krehký a premožiteľný. Ale je tu uholný kameň, na ktorom môžeme budovať – Boh, viera v neho. Iba vtedy je stavba života správna, keď človek počíta aj s nepremožiteľnosťou Božou.

Evanjelický teológ Dietrich Bonhoeffer, ktorý zomrel v koncentračnom tábore, napísal: „Ak majú priania takú moc v živote, že udržiujú život v chode, aká potom musí byť moc, ktorá dáva životu absolútnu nádej a aký nepremožiteľný je tento život.“

Vďaka prítomnosti Božej nepremožiteľnosti a jeho láske sa z nás – podnájomníka stáva vlastník života v úplnosti, teda aj života vo večnosti. Kresťan teda musí mať v sebe neustály „apetít“ – v každom veku – a to je hlad a smäd po dokonalosti, po dobre. Sv. František z Assisi to vyjadril takto: „Bratia, začnime odznovu, lebo doposiaľ sme nič neurobili, len máličko,“ a to povedal na sklonku svojho života.

V žalme 103 sa hovorí: „On naplňuje dobrodeniami tvoje ruky“ (Ž 103, 5). Tieto slová môžeme aplikovať aj na Teba, ctený jubilant, milý Stanko. Obrábaš vinicu, ktorú ti Pán zveril veľmi zodpovedne. Tvoja angažovanosť pre dobro iných aj skrytá pomoc

mnohým, ktorým sa nedostalo toľko duchovných i materiálnych dober, sociálne cítenie voči svojim zamestnancom, podpora šlachetných diel (stavba kostolíka k Panne Márii Lurdskej v Hornej Súči-Trnávke, renovácia historickej Skalky, ktorú si si zamiloval) a aj Tvoja dobrosrdečnosť, ktorá vychádza z Tvojej žitej viery sú toho svedectvom. Neušlo to pozornosti ani Svätého Otca Františka, ktorý Ťa nedávno menoval za rytiera Rádu sv. Gregora Veľkého. A čo je dôležitejšie, určite to máš zapísané v Knihe života, kde sa nezabúda na žiadne dobro.

Ďakujem Ti za všetko dobré, čo konáš, aj uprostred toho sveta, ktorý má inú taktiku a stratégiu. Nech Ťa Pán a Tvojich drahých naďalej požehnáva, zahŕňa svojou milosťou. Nech Ti dá radosť z Tvojej práce a úsilia, pokoj v srdci a radosť z Tvojich najbližších, ako hovorí žalmista: „Blažený každý, čo sa bojí Pána a kráča po jeho cestách. Budeš ješ' z práce svojich rúk. Budeš šťastný a budeš sa mať dobre..., veru tak bude požehnaný muž, ktorý sa bojí Pána“ (Ž 128, 1-2.4).

Nič krajšie Ti nemôžeme priať a vyprosovať tu zhromaždení spolu s Tebou – okolo Božieho oltára – ako to, čo sa nachádza vo Svätom písme: „Nech ťa žehná Pán, nech ťa chráni. Nech ti Pán ukáže jasnú tvár a nech ti je milostivý! Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a daruje ti pokoj (Nm 6, 24-26) Nech ťa žehná Pán zo Siona, aby si videl šťastie Jeruzalema...“ (Ž 128,5).

Nech Ti je teda Boh, od ktorého pochádza život a všetko dobré raz aj tou najvyššou a najlepšou odmenou. Amen.

Príhovor Mgr. Jána Biroša pri oslavách 60-tyky Stana Biroša

Milí veriaci, sviatok Božského Srdca Ježišovho vidíme neraz ako prežitý a neaktuálny. Zdá sa nám, že približne pred 50 rokmi dosiahol svoj vrcholný bod. Na jeho počesť sa konali mohutné sprievody a žiaci, študenti pravidelne pristupovali mesačne k svätej spovedi a svätému prijímaniu. A nielen žiaci, ale aj mnoho dospelých ľudí a študujúcej mládeže, vysokoškolákov, najmä pod vplyvom pekných kníh a prisľúbeniach Božského Srdca a pod vplyvom vtedajšieho časopisu Posol Božského Srdca Ježišovho. V nejednej zásuvke v našich domácnostiach by sa ešte našiel malý odznak, znázorňujúci Božské Srdce, ktorý radi nosili muži s poznámkou, že sú v Božskom Srdci.

Životné okolnosti sa podstatne zmenili. Menia sa aj názory, menia sa aj postoje voči tomuto sviatku, jeho náplni a odkazu. Neraz povieme, že život sa vyvíja, napreduje, čo bolo potrebné včera, nie je potrebné dnes, čo bolo aktuálne v minulosti, nie je aktuálne v dnešných životných podmienkach, či okolnostiach. Načo toľko spomínať Srdce dávno žijúceho Krista? Prečo sa tak viazať a oživovať, alebo aspoň udržiavať úctu a lásku voči nemu? Čo dokáže dať dnešnému človekovi? Či by sa nemal viac zdôrazňovať rozum, alebo akýsi kult rozumu, hoci aj Božského? Veď rozum vytvára hodnoty, posúva vpred pokrok a jeho využitie je požiadavkou aj potrebou doby.

Preto sa o Božskom Srdci menej hovorí, starší naň zabúdajú, mladší podceňujú a najmladší ho už ani nespomínajú, samozrejme česť výnimkám. Lenže práve v tom čase, keď začíname zabúdať na Srdce Kristovo, ten úžasný symbol lásky, badáme, že nám čosi začína chýbať. Ani nie tak tie povestné sprievody a odznaky, tých sa vždy nájde dosť. Chýbajú nám však dobré, šla-

chetné a nezištné srdcia. Sme o niečo chudobnejší napriek úspechom rozumu a pokroku spoločnosti. Naše medziludské vzťahy prestali byť srdečné, stali sa nanajvýš diplomatické a v konečnej miere vypočítavé. Urobiť niekomu dobre len tak, pre potešenie, pre zmiernenie jeho ťažkostí, aká je to zriedkavá vec. Áno, aj teraz robievame dobre, ale očakávame, že za to dobre pochodíme. Vieme dávať, ale v duchu čakáme, že za to aj my niečo dostaneme.

Vety a frázy, ako napríklad: „Čo z toho mám?“ jasne dokazujú, ako nad našimi srdcami vládne vypočítavosť a teda nad láskou akási studená matematika. Poznajú to už aj deti, ktoré sa dokážu dobre učiť, alebo pomáhať, ak sa im za to niečo sľúbi. Vedia to dospelí, ktorí toľko darujú, koľko dostanú. Ľudia si pomáhajú pri prácach, ale čakajú, že im to ten druhý odrobí. Inými slovami by sa to dalo vyjadriť tak, že naše vzťahy sa menia na výmenný obchod, ktorý je nudný, bezduchý, neradosťný a neraz aj neľudský. Čítite, že uprostred tej veľkej mašinérie, v ktorej žijeme a pracujeme, niečo veľmi, veľmi chýba.

Je to dobré, aj iným prajné ľudské srdce. Občas ho ešte nachádzame najčastejšie tam, kde si človek klaká pod obrazom Srdca Ježišovho a učí sa od neho dobrote. Tam, kde hlboko do duše prenikajú Ježišove slová: „Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný Srdcom“ (Mt 11,29).

Ak však pociťujeme nedostatok dobroty srdca, logicky hľadáme príčinu. Má to svoje korene vo vede, technike, umení a v pokroku? Zaiste nie, veď všetko toto daroval Boh človeku, aby mu uľahčil a spríjemnil život. Dôvod je skôr v tom, že sa menej myslí a menej napodobňuje dobrota Kristovho Srdca, ktoré učí obetavosti, na milosrdné Srdce Krista, ktoré vedie k milosrden-

stvu, na šlachetné Srdce Krista, ktoré nabáda ku šlachetnosti, na láskavé Srdce Ježišovo, ktoré vedie k láske, k rytierstvu srdca.

Nezabúdajme preto na Srdce Kristovo a jeho lásku. Je dosť hlboké, aby zatopilo naše hriechy, ale aj nekonečne výdatné, aby naplnilo dobrotou a láskou naše srdcia. Požehnané sú tie farnosti, kde sa na prvé piatky zaplňajú kostoly. Požehnané sú tie rodiny, do ktorých prichádza na prvé piatky Pán Ježiš vo svätom prijímaní. Tam rastie a rozmáha sa dobrota ľudského srdca. Tam sa udeľuje ten najkrajší a najľudskejší titul, človek dobrého srdca – rytier dobrého srdca. Toto je najvyššie vyznamenanie človeka. Majme väčší záujem o Božské Srdce Ježišovo a Ježiš bude pretvárať naše srdcia na sväté, tiché a dobré srdcia.

Môj birmovný syn Ing. Stanislav Biroš sa dožil 9. júna 2016 životnej 60-tyky. K tomuto výročiu dostal neslýchaný dar od Svätej stolice, keď ho Svätý Otec František vymenoval za rytiera Rádu sv. Gregora Veľkého. Po prežití najkrajšieho mesiaca roka mája sme sa ocitli v mesiaci jún, ktorý je zasvätený Božskému Srdcu Ježišovmu. A v tomto mesiaci uzrel svetlo sveta pred šesťdesiatimi rokmi náš oslávenec Stanko Biroš.

Keď si si pred rokmi konal úžasnú pobožnosť deviatnik, teda deväť prvých piatkov v mesiaci. A dobre si urobil, lebo život sa s tebou veru nemaznal a narysoval ti mnohé zákruty, ktoré si musel absolvovať až do dnešných dní. Zišli sme sa tu dnes s tebou podakovať sa dobrotivému Pánu Bohu za teba a za všetky dary, ktoré ti Pán Boh vo svojej štedrosti udelil. S jeho pomocou si vykonal nie malé veci vo svojom živote. Všetko, čo si vykonal, konal si v hesle „Omnia ad maiorem Dei Gloriam“ – „Všetko na väčšiu česť a slávu Božiu“. A Boh prijal tvoju obeť.

Mgr. Ján Biroš

Ivan Špánik, farár v Žiline-Závodí

Zasvätenie sa Panne Márii vo svetle Fatimského posolstva

V prešovskej konkatedrále bola akcia Fatimské zjavenia, znamenia časov

Prešov 27. februára 2016

Posolstvá, ktoré si pred sto rokmi vypočuli tri malé deti vo Fatime, zaznievali opäť v Prešove. V konkatedrále sv. Mikuláša sa konala v uplynulých dňoch akcia "Fatimské zjavenia, znamenia časov". Hlavný program tvorila séria piatich prednášok. V sérii prednášok bola veriacim predstavená história, význam a teologické aspekty týchto zjavení.

„Zasvätiť sa Panne Márii znamená odovzdať jej svoj život a prijať ju do najnútornejšieho priestoru svojho bytia. Nasledujeme príklad aj učeníka Jána, ktorý pod krížom prijal Pannu Máriu do svojho života, prijal ju k sebe, ale v tej pôvodine je to tak vyjadrené, že ju prijal až tak do seba, do svojej duše, do svojho srdca," hovorí o potrebe zasvätenia sa Panne Márii Ivan Špánik, jeden z prednášajúcich. Fatimské zjavenia, ktoré sa začali pred sto rokmi, sú veľkým povzbudením pre celú cirkev a tí, ktorí im načúvajú, obohacujú svoj duchovný život. Potvrdil to vo svojej prednáške aj otec Jozef Mareta, exorcista Prešovskej eparchie. „Od počiatku sveta až po dnes môžeme ako deti vnímať hlas mamy a mama varuje. Fatimské zjavenia sú trikrát takým varovaním, že pozor, je tu peklo, pozor, budúcnosť, ktorú tvoria ľudia a pozor, čo sa bude diať v Cirkvi. Takže dobrá mama nás chce pozvať k tomu, aby sme si dávali pozor na našej ceste životom," povedal Mareta.

Podujatie Fatimské zjavenia, znamenia časov bolo zakončené svätou omšou, ktorú celebraval otec Marián Kuffa, predstavený Inštitútu Krista Veľkého v Žakovciach.

Zdroj: Rádio LUMEN

Vzhľadom k tomu, v akej situácii sa dnešný svet a samotná Európa nachádza, rozhodli sme sa uverejniť po častiach celú prednášku.

4. druh urážky – skutky tých, ktorí sa snažia zasiať do detských srdc ľahostajnosť, pohrdanie, ba nenávisť voči Nepoškvrnenej Matke.

Prejdime – BaS - k štvrtej oblasti urážok, ktoré sa týkajú tých, ktorí sa snažia zasiať do detských srdc ľahostajnosť, pohrdanie, ba nenávisť voči Nepoškvrnenej Matke. Nepriamo z toho vyplýva výzva, aby sme boli voči našej nebeskej Matke ako deti, plné dôvery v jej lásku k nám, aby sme sa k nej s plnou dôverou vinuli.

Pre matku ako takú by to bolo veľmi bolestné, keby jej povedalo vlastné dieťa: ty nie si moja mama. Alebo: síce si moja matka, ale neprijímam tvoje celé meno, a pod.

Aké to musí byť bolestné pre Pannu Máriu, keď jej deti povedia: si Ježišova Matka, ale:

1. - nie si Panna, 2. - nie si Nepoškvrnená; 3. - nanebovzatá; 4. - Matka Božia a ľudí; 5. - Spoluľupiteľka ; 6. - Prostrednica všetkých milostí; 7. – Orodovnica.

Dohromady je to spolu sedem bolestí! Sedembolestnú skúsme vnímať aj z tohto hľadiska. Ako popieranie právd o Márii. To je tých sedem bolestí, ktoré jej spôsobujú jej neveriace deti, ktoré ju neuznávajú v týchto pravdách o nej, ale i my v Cirkvi, keď ešte neprijímame, neveríme a nevyznávame naplno hoci len jednu pravdu o Márii.

Treba naozaj prinášať zadosťučinenie za tento nedostatok lásky nás ľudí k Márii, lebo táto láska nemôže byť dostatočná, ak sme nedostatoční v prijímaní plnej

pravdy o nej.

Fatimská výzva k väčšiemu poznaniu a k väčšej láske k Márii je zároveň pozvaním k jej väčšej úcte, k uctievaniu, k oslave.

Pannu Máriu je potrebné uctievať a chváliť kvôli Trojjedinému Bohu, ktorého je ona Príbytkom. Ona je domom Boha, ktorý je Láska.

Preto ju oslavujeme, tešme sa z matky, spievajme jej piesne chvál, budme z nej nadšení, v úžase, jednoducho v šťastí, že je s nami!

Nám musí ako jej deťom záležať, aby ona bola šťastná, aby bola šťastná z nás a v nás, a to musí byť naša prvoradá starosť.

Ježiš ako chlapec musel byť veľmi spokojný, keď videl, ako jeho matka je šťastná z neho. Mária nás volá, aby sme sa s ňou ako s mamou pomaznali, hrali, spievali, rozprávali sa, smiali sa spolu, aby sme spolu tancovali,

pobozkali sa, objali, aby sme jej hovorili som celý tvoj, ako aj ona hovorí nám: som celá tvoja!

Mária vie, že naša záchrana spočíva v pohľade na ňu, hovorí nám ako mama: dívaj sa na mňa a nezblúdiš, poď so mnou ako ja idem s Ježišom, nechaj sa mnou viesť, drž sa ma za ruku.

Drahý brat, drahá sestra! Si pre ňu pokladom, ona ti dáva pociťť, akú máš hodnotu v jej očiach ako jej pravé dieťa, akú máš nesmierne cenu Kristovej krvi a jej sĺz, jej spoluvykúpenia. Ona nebola matkou z donútenia ako Šimon Cyrénsky bol donútený niesť Kristov kríž. Ona ťa naozaj v pôrodných bolestiach porodila na Golgote.

Dívaj sa na ňu, ako sa modlí za teba, pozoruj ju v predstave a počúvaj ju, aké slová vyslovuje, keď sa za teba prihovára u nebeského Otca a skúmaj, či sa jej páčiš. Na tomto nech ti záleží.

Pozrite, ako sa modlil sv. Bonaventúra, ktorý v detskej láske k nej zložil obdivuhodný chválospev podľa vzoru, aký poznáme z liturgie. Aspoň úryvok z toho chválospevu: Teba, Matka Božia chválim – teba, Panna Mária, velebíme. Tebe všetky zástupy anjelov – ustavične bez prestania prespevujú. Svätá – svätá – svätá si – Mária, Bohorodička, Matka a Panna! Ty si svadobná sieň Boha – ty si archa milosrdenstva a milosti. Ty si ušľachtilým trónom celej najsvätejšej Trojice.

Keď z hĺbky srdca vytryskne v nás takýto chválospev, to musí diablo zaháňať do pekelných temnôt, lebo neznesie svetlo tejto chvály.

To, či z nášho srdca vie vytrysknúť úprimná oslava Márie, je ove-

snímka: Martin Magda

rením pravosti nášho zasvätenia sa Matke Božej.

Láska je dôvodom našej chvály. Hriech je nedostatok nielen lásky, ale aj chvály – tak voči Bohu ako i voči Márii. K tomu, aby sme dospeli do plnosti lásky k nej, aby sa v Cirkvi presadila plnosť pravdy o nej, je potrebné ju viac chváliť.

Sv. Ľudovít Grignion pripomína: „Nikdy nechváliš ani neuctievaš Máriu, aby Mária s tebou nechválila a neuctievala Boha. Mária sa celá týka Boha a veľmi správne ju nazvem Božím vzťahom. Je len vzhľadom na Boha či ozvenou Boha, ktorá volá a opakuje iba: Boh. Ak povieš Mária, ona povie: Boh.“

Preto nech často znie gréckokatolícky akatist k Bohorodičke,

aby sme Máriu ako jej deti povzbudzovali k radosti z toho, že sa už blíži definitívne víťazstvo jej prečistého Srdca.

Raduj sa panenská nevesta a prijmi naše chvály a vďaky za to, že môžeme byť pred tebou ako malé deti, ktoré ty prijímaš s Ježišom do svojho srdca, do svojho lona i do svojho náručia.

Panna Mária, prijmi naše odprosienie za to, že sme sa zdráhali ťa chváliť, hoci celé nebo je plné oslavy teba, že sme takí skúpi na slová vyznania lásky a oslavy teba. Odprosujeme ťa aj za to, že zanedbávame privádzať deti k väčšej láske a úcte voči tebe, našej matke. Amen.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Homília Mons. Bartolomeja Urbanca pri príležitosti ďakovania za 50 rokov kňazstva

Milý náš jubilant Pavol, drahí spolubratia kňazi, milí príbuzní otca Pavla, milé deti, drahí priatelia! Mám taký návrh, aby sme sa na začiatku pomodlili k Duchu Svätému, lebo sa bojím, aby som nekázal dlho, to by Vás otráвило. To by nebolo dobré z takej slávnosti odísť otrávený. Už keď sme tu, aby sme mali nejaký úžitok, pri takom peknom jubileu, poprosíme Ducha Svätého, s ktorým sa nám to môže podariť. Ja prednesiem známy verš a vy odpoviete:

„Zošli svojho Ducha a všetko bude pretvorené.“ „A obnovíš tvárnosť zeme.“

„Modlime sa. Bože, ty si svetlom Ducha Svätého osvietil srdcia veriacich. Daj nám v tomto duchu správne poznávať a vždy sa radowať z jeho potechy a posily, skrze Krista, nášho Pána. Amen.“

„Rodný môj kraj, zo všetkých najkrajší, si môjmu srdcu najdrahší.“ Radi sa vraciame tam, kde sme sa narodili, kde sme vyrástli. Tento náš kraj je veľmi pekný. A tak zvlášť pri takýchto jubileách sme radi, že sme tu, v rodisku nášho otca Pavla. Práve v deň primícií. Určite sú medzi vami takí, ktorí sa pamätajú. Nemôžem nespomenúť Laca Franca. To boli také zvláštne primície tu vo Vítaze – dvaja. Laco bol mne ohromne blízky človek, veľmi milý, ochotný, skromný, ponížený, obojavý. Určite v duchu je s nami. A ešte mi hovorili: „Ale nezabudni aj na Viktora Gregu, ktorý je už tiež vo večnosti.“ Všetkých nebudem menovať, na ktorých si spomíname, lebo by to bolo veľmi dlho.

Tu sa narodilo povolanie, kňazské povolanie. My v Lipov-

ciach sme závideli Vítazu. Toľko kňazských povolaní z Vítaza! Ale sme si hovorili, že Lipovce, taká malá dedina, s Vítazom sa veľmi nemôže rovnať. Ale ani v Širokom. No vo Vítaze, čo to! Ani doteraz by som na to nevedel odpovedať, prečo je z Vítaza toľko kňazov. Ale spomenul som si na evanjelium, a to je vždy pravdivé Božie slovo: „Povolal si, ktorých chcel.“ Tu nemôžeme nič namietaať. Ktorých chcel, tak si povolal. Pán Boh povoláva. A vtedy to povolanie bolo také zvlášť evidentné - Božie. Bolo prenasledovanie, komunizmus. Výhody neboli. Teraz do seminára? Jasne, vtedy povolanie zažiarilo ako Božie. Boh, ktorý volá a dáva silu Ducha Svätého ísť za Božím hlasom. A tak, milí priatelia, nazaj sa patrí poďakovať. Oslavujeme Pána a ďakujeme mu za dary povolaní.

Dobre, že je tu dnes, pri tejto svätej omši aj krst. Aby sme to dali na takú správnu mieru. Oslavujeme kňazstvo a máme tu aj krst. Svätý Augustín hovorí: „Nie to je prvoradé, že som biskup, alebo kňaz, ale že som pokrstený.“ Že som pokrstený, to je moja hodnosť. Zaštepový do Ježiša Krista. Boží život, to je moja veľkosť. Že som kňaz, alebo biskup, tak to som služobník, zodpovedný. Ale veľkosť, to je krst. Úžasné je to, že sme pokrstení. To úžasné, čo sa v krste deje, že sme znovuzrodení. Musíme sa znovu narodiť, aby sme sa dostali do neba.

Krst, to je nové narodenie. A preto Svätý Otec František skúšal ľudí na námestí svätého Petra: „Prosím, dajte ruku hore, kto vie,

kedy bol pokrstený.“ Rúk sa tak málo dvihlo, že zažartoval: „Biskupov sa ani nepýtam.“ Mnohí sa zahanbili. A tak vy, ktorí to neviete, dostanete domácu úlohu, že každý zistí, kedy bol pokrstený. Lebo to je najväčší deň vášho života a to treba oslavovať. Krst treba oslavovať. Lebo to, že sme sa narodili tu na Zem, tak to je krátko. Ale že sme sa narodili z vody a z Ducha Svätého, tak to je na večnosť. Som teda rád, že som tu s vami pri tejto sviatosti krstu, že sme dostali tú milosť. Určite ste videli fotografiu, keď Svätý Otec Ján Pavol II., keď bol vo svojom rodisku vo Vadoviaciach, kľučí, tak ako to on vedel, pokorný, sústredený, s rukou na krstiteľnici. Čo asi vtedy bolo v jeho duši? Vďačnosť za krst. A pri sviatosti krstu je kňazské povolanie veľmi, veľmi dôležité.

Vtedy, keď bolo prenasledovanie, kňazstvo tak žiarilo. Chlapci chceli byť kňazmi. A dnes? Za kňaza? Čo sa to stalo? Čo sa to porobilo? Dostali sme sa asi do iného svetla. Kňazstvo už nie je také príťažlivé. Možno aj preto je dobré, že slávime 50 rokov kňazstva, aby sme to aspoň troška ponaprávali a dali na správnu mieru. Dával som si takú otázku: „Prečo si ten Palo a Laco vybrali prvú omšu, primičnú svätú omšu o Božskom srdci Ježišovom? Čo ich k tomu viedlo?“ Tak som sa ho to aj opýtal. Pavol hovorí: „Duchovný otec Adamčák, prvé piatky, spoveď, prijímanie, Božské srdce, pobožnosti. Tak sme išli do seminára v láske Srdca Ježišovho. Aj obrázok Srdca Ježišovho som mal na stolíku. Žili sme v teple svetla lásky Srdca Ježišovho, lebo

snímka: Martin Magda

tam sme sa cítili slobodní, a dobre. Pod tlakom prenasledovania, neslobody, falošnosti komunizmu, zvrátenosti, sme sa necítili dobre. Preto sme išli k Ježišovi. Do kaplnky. Modliť sa. K Srdcu Ježišovmu.“

Tu máme aj návod, milí priatelia, čo treba robiť, aby to bolo ináč. Tak, ako to má byť. Boh na prvom mieste a potom ostatné. Tu prichádzame k tomu podstatnému, čo by som chcel, aby sme si z tejto slávnosti odniesli. Jubilejný rok, Svätý rok milosrdenstva. Veľmi dobre si pamätám na tú chvíľu, keď Svätý Otec František, ten náš úžasný pápež, starostlivý pastier, hovorí: „Čo urobíme pre ľudí dnes? Zabúdajú na Boha. Idú do nešťastia. Čo spravíme? Vyhlásim Mimoriadny rok milosrdenstva. Aby Boh dostal svoje miesto u ľudí a aby sme človeka vrátili Bohu.“ Čo je dôležitejšie? Nič. Lebo, ak toto stratíme, zamotáme sa tak, že

nevieme z toho vyjsť. Emigranti v Európe. Ako si s tým poradiť? Ako udržať rodiny, aby sa nerozpadávali? Ako zabezpečiť dost povolaní? Ako urobiť, aby kňazi boli pastiermi a nie nájomníkmi? Len Božou mocou, lebo v ľudských silách to nie je. Aby Boh bol príťažlivý pre ľudí, tak ho predstavme ľuďom takého, aký je. Milosrdného. Láskeho.

Ako dobre, že tu máte tento obraz Rembrandta. Fantázia. Tak vykresliť Pána Boha ako tomuto umelcovi sa nikomu inému nepodarilo. Láska, milosrdná láska. Ten pohľad. A tie ruky. Jedna mamina, taká jemná, tá pravá je ženská a tá ľavá mocná, otcova. Boh je aj mama, aj otec. Náš úžasný, nebeský Otec. Milosrdný, ktorý prijíma každého márnotravného syna. Dostal sa medzi svine a tam pochopil: „U môjho Otca... Vstanem a pôjdem k Otcovi.“ Úžasný, bratia a sestry. Otec mu nič ne-

vyčíta. Vystrojil hostinu, objal ho. To je Boh, ktorý objíma hriešnika. S Božou láskou môžeme počítať. Pokoriť sa, uznať, vstúpiť do pravdy. Som hriešnik, dostal som sa medzi svine. Tak si klesol, ale Otec ťa čaká. A rád ťa privíta. Úžasný, bratia a sestry.

Aj náš svet môže byť zachránený v pokore, kajúcnosti. To robíme na prvý piatok. Svätá spoveď, sväté prijímanie. Milé deti, mládež, je veľmi dobre, keď chodíte odmaľička na spoveď, na prijímanie. Mám takú skúsenosť z Lipoviec. Keď prišiel do Lipoviec otec Andrej Lipka a začal nás volať na spoveď, na prijímanie, na prvé piatky, farnosť ožila. Ja som mal to šťastie, že mňa zobral za ruku a zavolať ma: „Poď, budeš ministrovat.“ Ako veľmi záleží na nás kňazoch. Ako dobre že máme toho Svätého Otca. Teraz, v jubilejnom roku, mal pre nás kňazov prednášky. To žiad-

ny pápež ešte nespravil. V troch bazilikách, po hodine. On nezvykne dlho kázať. Kratšie ako ja dnes. Ale keď prednášal kňazom, tak celú hodinu a trikrát. Záleží mu. Nám kňazom hovorí: „Musíš byť pastier, ktorého cítiť za otca. Nie zavrieť sa a iba úradné hodiny. Ty si tu pre ľudí. Ako pastier. Ak nie si otec, tak do spovednice ani nesadaj. Nie si vyšetrovateľ. Nie si sudca. Si otec, ktorý prijíma a pomáha sa zmieriť.“ Júj, akí sme vďační, že ho máme, Svätého Otca. Tak nám stále hovorí do duše: „Pozri sa, aký máš byť.“ A ukazuje to na seba. Chvála Bohu.

Každý z nás kňazov má, čomu sa zasvätil v povolání. Máme tu príklad kňaza, kňaza podľa Srdca Ježišovho. Prvé primície o Božskom Srdci. Kňaz s prebodnutým srdcom. A to je dobré, lebo Ježišovo srdce je prebodnuté. Aj kňazovo srdce prebodne jeho vlastná slabosť, nedostatočnosť, hriešnosť. Nájdu sa aj zlí ľudia, čo prebodnú srdce. Ale to je dobre, lebo Srdce Ježišovo je prebodnuté, aby prúdila láska.

Milí priatelia, zoberme si za svoje prvé piatky, spoveď. Pri Bardejove sú krásne farnosti. Na prvý piatok šory ľudí. Pre kňazov je to záťaž, ale chvála Bohu, že to funguje. Piaty spovedáme a máme koho spovedať. Chlapi, deti, miništranti, otcovia, mamy. Rodina, to je prvý seminár. Otec, mama, ktorí žijú z lásky Srdca Ježišovho, ktorí sa denne modlia ako moji rodičia na kolenách. Tak som videl svojho otca a mamu na kolenách. Klakli si. Tak začínali, aj končili deň. A ruženec, samozrejme, spoločne v rodinách. To je prvý seminár.

Milí bratia a sestry, ak toto urobíme, tak kňazstvo znova zažijú

snímka: Martin Magda

a bude príťažlivé. A bude dosť povolaní. Máme nádej, že ten náš svet je zachránený a že môže nájsť svetlo a východisko aj z tej situácie, do ktorej sme sa dostali. Nebudme smutní. Máme k tomu veľkú pomoc. Na prvom mieste Panna Mária, ruženec. Pri nohách Panny Márie s ružencom sme bezpeční. Nemôžem to nespomenúť, možno ste to aj videli, čo povedal Svätý Otec, keď bol v Guadalupe: „Ten čas mi tu nechajte, pred Pannou Máriou.“ Tam sa ticho modlil a všetci čakali. Novinári sa ho pýtali: „Čo ste tam tak ticho hovorili?“ On im hovorí: „Modlil som sa za kňazov. A ešte iné som povedal, čo vám nepoviem. To si nechám pre seba.“ A nám kňazom

povedal: „Máte aj vy všeličo, čo príde, ale postavte sa pred Pannu Máriu a nechajte, nech sa na vás pozerá. Aj keď tam zaspíte.“ Pred pohľadom Matky Márie, tam sme bezpeční.

Sme v kostole svätého Jozefa, robotníka. Svätý Jozef teraz v každej eucharistickej modlitbe. Pán Boh mi doprial šťastie, že som bol v Kanade, v Montreale. Svätý Jozef je patrónom Kanady. V Montreale má úžasnú baziliku. Bol som tam uchvátený. Ten svätý Jozef, robotník je aj patrónom Víťaza. Veľká pomoc. Aj ostatní svätí. Pomôžu nám, nebojíme sa. Tak naša dôvera je práve v túto nekonečnú milosrdnú lásku. Amen.

O viere...

Raz som dostala otázku, prečo verím v Boha. Veľmi dobre si pamätám svoju reakciu aj pocit, ktorý ma v tej chvíli premkol. Zrazu som sa zmietala v pochybnostiach. Hovoriť, nehovoriť o tom? Budem dostatočne presvedčivá? Nevysmeje ma ten pýtajúci sa? Teraz sa predsa nemôžem hanbiť za to, v čo verím! Počkať, počkať, možno by to chcelo dlhšiu úvahu. Potrebujem viac času, aby som vyjadrila to, prečo verím. Možno by som mala tak dlho premýšľať o týchto veciach, až by som bola nakoniec so sebou spokojná, ale rozbolela by ma z toho hlava a srdce... a predovšetkým srdce.

Ako vyjsť z takejto bleskovej skúšky viery tak, aby som skutočne svedčila o svojej viere? Vo chvíli, keď je tvoja viera skúšaná, komunikuje Boh tvojho Ducha. Poznám prípady v okruhu mojich priateľov, kde jeden člen rodiny stratil vieru v Boha. A to aj napriek tomu, že bol pokrstený a dokonca do istého času aj praktizoval kresťanskú vieru. Ako odpovedať ľuďom, ktorí stratili dar viery na otázky o viere?

Nuž, ak by som chcela odpovedať rozumom, tak by som povedala iba, že neviem, prečo verím v Boha. Ale verím! Rozum jednoznačne nemá na svedomí moju vieru. Aj keď mu niekedy zvyknem dávať za pravdu, viem, že on ma k viere neprivedol. Za moju vieru nemôže ani nejaké veľkolepé zjavenie v mojom živote. Najväčšie udalosti života totiž prichádzajú v tichosti duše. Poznáte to, rodičia vás privedú na krst a potom sú to veci spojené so životom v náboženskej komunite, sviatosti, kostol, všedné dni aj sviatočné. Ale ani život v náboženskom prostredí nezaručí človeku vieru.

Prichádzam teda na to, že vskutku, aké ťažké môže byť veriť... Kto má teda vieru na svedomí? Môžem si ju zaslúžiť? Čím?

Viera je dar, ktorý dostane každý na štartovacej čiare života od Boha z jeho

snímka: internet

milosti. V biblickom ponímaní znamená výraz Milosť - Láska. A ak z Lásky, tak zadarmo a nezaslúžene. Bodka.

No niekedy je to také, dostanete dar a vy jednoducho neviete, čo s ním. Neviete možno preto, lebo ten dar nechápete, alebo sa vám nepáči, alebo vám dokonca prekáža, pretože vás zaväzuje k nejakým pravidlám. A je to tu. Len v poslušnosti spoznáваме Boha. Satan veľmi dobre vie, že ten, kto poslúcha, vyhráva a preto sa snaží oslabiť vôľu, alebo diskutovať o príkazoch. Chce za každú cenu uhasiť svetlo viery, aby sme nevideli Božiu vôľu. Viera je svetlo a ono sa v nás zapaluje iba s poslušnosťou.

V osvietenstve ľudia hľadali istotu cez vedu. Veda mala za úlohu vyvrátiť Boha, vynechať ho z teórie stvorenia. No výsledok bol prekvapujúci, lebo veda vlastne potvrdila Jeho(Boha) existenciu. Rozum a veda nedokázali človeku priniesť tú istotu, ktorú mu prináša viera, pretože práve viera je omnoho plnšia, je to niečo transcendentné, niečo, čo nás presahuje. Ak chceme dospieť k viere iba rozumom, tak to je ako stavať dom na piesku.

Svätý Augustín to nádherne opisuje: „Vnúťornými pichľavými trňami poháňal si ma, aby som nikdy nemal pokoj, kým svojim vnúťorným zrakom neuvidím istotu v tebe.“

Je to veľmi bolestivé, ale mnoho ľudí sa dnes skrýva za tvrdenie, že ich od viery odrádza inštitúcia, ktorá vieru hlása. Tou inštitúciou je cirkev. Áno, je mnoho čiernych škvrn v cirkvi či už v histórii, alebo aj súčasnosti. Ak by som mala všetky vyrátať, bol by to veľmi dlhý zoznam a viem aj to, že vyvražďovania, prenasledovania, zneužívania majú na svedomí ľudia, aj keď veriaci, ale nie Boh. Cirkev ich nechce prehliadať, ani na ne zabúdať. Ale minulosť predsa nemôže donekonečna ovplyvňovať prítomnosť. Minulosť má byť pre nás mementom, aby sme sa z nej poučili. A všimli ste si, že oveľa viac sa hovorí o chybách cirkvi, svetlo, ktoré cirkev prináša pre nás ľudí, o tom sa skoro vôbec nehovorí. O mnohých pozitívnych príkladoch sa mlčí. Načo o nich hovoriť? Aj cirkev prechádza svojou obrodou a Boh sa postará o to, aby očistil svoju cirkev, pretože vždy v dejinách sa to udialo.

Vieru našim slovanským predkom prišli svätí Cyril a Metod a bolo to dielo skutočne požehnané Bohom.

Nehazardujme s týmto vzácnym darom. Nevystavujme sa nebezpečenstvu, že nebudeme vedieť tento dar využiť vo svoj prospech. Ak mi viera nič neprináša, tak stojím vonku pred kostolom. Ak mi je viera v Boha ľahostajná, tak stojím vonku pred kostolom. Ak som skutočne neuveril v Boží plán a nechcem ho uskutočňovať v svojom živote, tak sa bojím vstúpiť do kostola. Je tam totiž čosi, čo ma vyrušuje, mám tam také zvláštne pocity, keď som bližšie pri bohostánku. Načo sa zaoberať takými pocitmi, ktoré ma núti k zaujatiu nejakej sebareflexie a tak to radšej „mám na háku“. Dokedy to potrvá? Dokedy budem svoju vieru a vieru, ktorú mám odovzdať svojim deťom, vystavovať nebezpečenstvu, že ju úplne stratím? Dokedy ešte? Čo to nechápete,

nikto z nás nedostal viac alebo menej. Každý sme dostali rovnaké vrece viery ako dar od Boha. Ja, ty, on, žena, muž, lekár, kňaz, biskup, či dokonca pápež. Nikto nedostal viac či menej. Len niekto odhadzuje toto vrece a chytá sa iných darov, ktoré sú len dočasné. Ak si neponesieš tento dar celý život a nebudeš sa snažiť ho zveľaďovať a chrániť, čo si prinesieš pred Boha v onen deň?

Avšak Boh nemá nikoho „na háku“, on nikoho nechce nechať na pokoji, nedovolí nikomu, aby na neho zabudol. Je to jedno, či máš pätnásť alebo sedemdesiat. Boh ti nič a nikdy nebude vyčítať. Otvor sa mu. Nič iné, iba príd k nemu bližšie a povedz „TU SOM!“! Nečakaj fanfáry, ani svetlo z neba, počkaj si iba na ten pocit, že budeš opäť v rukách svojho nebeského Otca, ktorý ťa objíma a povie ti: „Dieťa moje stratené, poď do mojej Lásky“.

Mgr. Martina Gondová

Oficiálny program SDM, Krakov 2016

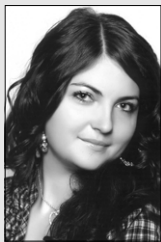
Oficiálny program pápeža Františka na Svetových dňoch mládeže v Poľsku je známy. Zverejnili ho v Krakove i Vatikáne (vo štvrtok 9. júna 2016). Prinášame ho v plnom znení. Pridávame k nemu aj informácie o sprievodnom programe a časový harmonogram slovenského programu v Skawine.

Pápež František je očakávaný na krakovskom letisku v stredu 27. júla. Po prilete a privítaní odíde na hrad Wawel, kde prehovorí k diplomatom a navštívi poľského prezidenta Andrzeja Dudu. V tamojšej katedrále sa potom stretne s biskupmi. Vo štvrtok František odletí na známe pútnické miesto Čenstochová, kde zotrvá v modlitbe pred obrazom Čiernej Madony a bude sláviť omšu pri príležitosti 1050. výročia Krstu Poľsku. Potom sa po návrate do Krakova stretne s mladými ľuďmi v parku Krakov-Blonia. V piatok 29. júla pápež navštívi koncentračný tábor Auschwitz-Birkenau. Podvečer zavíta do detskej nemocnice v Krakove. Večer sa spoločne s mladými pomodlí krížovú cestu. V sobotu František navštívi pútnické miesto zasvätené Božiemu milosrdenstvu, kde bude sláviť svätú omšu a vyspovedá niekoľko mladých. Večer sa uskutoční modlitebná vigília spolu s niekoľkými státisícmi až miliónmi mladých. V nedeľu 31. júla bude sláviť svätú omšu pri príležitosti Svetového dňa mládeže. Pred odletom sa stretne s dobrovoľníkmi.

Komunikačný tím SDM

Krakow
SDM 2016

Lenka Novotná

Prázdninové dobrodružstvá poháňa srdce

Na internete sa len nedávno objavilo video istých ruských mladíkov, ktorí sa pokúsili vyjsť na Eiffelovu vežu v Paríži. Nebolo by na tom nič zvláštne, veď túto svetoznámu stavbu každý deň navštevujú stovky turistov. Títo turisti však na vežu nevyšli tradične, po schodoch a výťahom, ale výhľad na francúzske hlavné mesto si vychutnali priamo z jej železnej konštrukcie, a to bez akéhokolvek istenia.

Ľudí už od počiatku akosi podvedome priťahuje všetko nezvyčajné, adrenalínové, v mnohých prípadoch aj nebezpečné. Sú zvedaví, túžia vyskúšať všetko, čo im život ponúka a čo môžu v rámci ich fyzických, psychických a finančných možností uskutočniť. Možno je to spôsobené tým skvelým pocitom výnimočnosti, ktorý človek zažíva vo chvíli, keď dokáže niečo, čo nikto iný pred ním ešte nedokázal. Vedie ho prirodzená túžba po uznaní a neustále porovnávanie sa s ostatnými. Už malé deti sa predsa pretekajú v tom, ktoré z nich má doma lepšie hračky alebo vie urobiť stojku na hlave bez pomoci.

Dobrodružstvá sú prirodzenou súčasťou každého obdobia života. V detstve je dobrodružstvom vyliezť na najvyšší konár stromu, počas dospievania zas urobiť niečo bez dovoľenia rodičov, v dospelosti je to výchova budúcich generácií. Naši starí rodičia by sa však jednoznačne zhodli na tom, že celý život je jedným veľkým dobrodružstvom. So štipkou adrenalínu, ale aj s poriadnou dávkou strachu, s kúskom sklamaní a smútku, ale aj s obrovským množstvom radosť. Protichodné pocity sa striedajú v dokonalom kolotoči všedných dní, ktoré sa razom stávajú výnimočnými a neopakovateľnými. Kto iný by to vedel naprogramovať dokonalejšie ako samotný Stvoriteľ?

Žiadne z dobrodružstiev by sa však nezaobišlo bez riskovania. Risk je to,

čo ľudí núti rozhodovať sa. Či budú opatrní a verní stereotypu alebo sa pokúsia o zmenu. Či poslúchnu srdce alebo nepokojnú myseľ, ktorá pracuje stále na plné obrátky. Je to hranica medzi tým, čo chcú a tým, čo môžu dokázať. Pre niekoho je najväčším riskovaním zmena práce, pre iného prvé oslovenie osoby, ktorá sa mu páči, ďalší riskuje vlastný život pri každodennom zachraňovaní životov ostatných.

Ak niekto príliš riskuje, spoločnosť ho považuje za šialenca, za bezohľadného hazardéra. Čo by sa však stalo, keby ľudia neriskovali? Keby netúžili po dobrodružstve a bránili sa akejkolvek zmene? Keby sa svetoznámí vynálezcovia nevzopreli nepravdom a nepredstavili svoje nápady? Keby sa bojovníci sa ľudské práva len prizerali ich porušovaniu? Alebo keby sa nikto nikdy nedal do reči s inými ľuďmi a žil len vo svojej vlastnej pomyselní „bublíne“? Nikto by nebol šťastný. Každý by žil samotárskym životom bez naplnenia, bez využitia talentu a schopností, odopieral by si akúkoľvek radosť a strach by ho úplne pohltil.

Aj keď všetci nepatríme medzi adrenalínových nadšencov, riskovaniu sa aj tak nikto úplne nevyhne. Pre nepriaznivé počasie bolo aj putovanie na Mariánsku horu v Levoči pre pútnikov tento rok dobrodružstvom. Moderátor televízie Lux, Pavol Danko, pred nedeľnou svätou omšou viacrákrát poznamenal, že tí, ktorých neodradil

ani dážď či búrka, sú preňho ozajstnými hrdinami. Áno, ak človek niečo vydrží, ak prekoná samého seba, ak porazí svoje slabosti či strach, stane sa hrdinom nielen pre okolie, ale najmä pre seba. Tento pocit však prichádza len vtedy, ak sa človek rozhoduje srdcom. Ak podľa vlastnej slobodnej vôle dokáže správne rozlíšiť, čo je preňho dobré a čo mu, naopak, môže ublížiť.

Preto nie je každý risk hrdinstvom. Mnohokrát je „hnacím motorom“ človeka len jeho ego a túžba zviditeľniť sa, urobiť niečo, čo ľudí nadchne alebo pobúri. O tom svedčia nielen svojrázni horolezci, ktorých som spomenula v úvode. Na túto tému by určite vedeli písať romány všetci rodičia, ktorým záleží na bezpečnosti svojich detí, a to najmä počas prázdnin. Na pobytoch pri vode či v lese treba byť obzvlášť opatrní, keď sú ich súčasťou menšie, ale i väčšie deti, ktoré sa občas snažia zaujať pozornosť dospehlých tým, že sa vymknú spod kontroly.

Začali sa totiž letné prázdniny, najobľúbenejšie dva mesiace všetkých školákov. Určite budú opäť naplnené nezabudnuteľnými zážitkami z dovolení či letných táborov. Prajem vám, aby ste si počas nich dobre oddýchli, načerpali nové sily, no nezabúdali pritom na vlastnú bezpečnosť, ale aj bezpečnosť ľudí okolo vás. A aj keď sa počas prázdnin rozhodnete riskovať, nevrhajte sa do situácií len tak, bezhlavo. Rozhodujte sa srdcom.

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Ved' sex tiež patrí k životu

Pre mladých sú sexuálne zážitky dobrodružstvom a sex sa im páči. Boh však chce vidieť dievčatá a chlapcov prežívať mladosť a radostne. Ale často sa stáva, že mladí, bez toho aby si to uvedomovali, sa dostanú na scestie do záhuby a neraz si celkom pokazia život. Samozrejme, že vy mladí chcete byť slobodní. Boh vám slobodu dal a rozhodne vám to nechce vziať. On je hrdý na tento svoj dar. Dôležitá otázka, o ktorú tu ide je: Čo je vlastne pre mladého človeka sloboda?

Dve dievčatá pred kinom, kde sa ponúka pornografický film, sú

tak trochu vzrušené a chcú by ho vidieť. Jedna hovorí: „Som predsa slobodný človek a nikto mi nemôže zabrániť, aby som to videla“. Druhá sa rozhoduje: „Hoci som zvedavá, nechcem. Čo by som tým získala?“ Kto je teda opravdivo slobodný človek? Tá druhá si dokázala vybrať. Tá prvá sa nevedela ovládať. Hocikto si môže chcieť pozrieť pornofilm, ale nie všetci dokážu povedať nie.

Takže sloboda neznamená robiť to, čo sa vám páči, ale schopnosť vybrať si tú správnu vec. Máš napr. možnosť vybrať si náhrdelník z rýdzeho bieleho zlata alebo

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

ligotavého mačacieho zlata. Ty si vyberieš ten ligotavý, pretože si myslíš, že je cennejší. A tak si sa dala oklamať. Mala si predsa slobodu voľby. Ale v skutočnosti si ju nemala.

To isté platí o sexe. Myslíš si, že si slobodná, vyjadruješ sa hrubo, hovoríš vtipy so sexuálnymi narážkami, hráš sa so sexom, ako by to bola plyšová hračka, pozeráš si porno stránky, porno filmy... a hovoríš si „som slobodná“.

Ale si naozaj slobodná? V skutočnosti si podvedená. Správaš sa ako nezrelá osoba, ktorú ovládajú túžby a emócie a nie mozog a myseľ (iba pudy).

Keď Boh určil hranice pre vaše skutky, neurobil tak preto, aby vás zbavil slobody, ale iba preto, aby ste nezablúdili a nezničili si budúcnosť.

Aj pastier oplotí pastviny elektrickým drôtom, aby sa ovce nedostali za ich hranice. Božie hranice sú skutkom lásky voči vám. Ste pre Boha príliš vzácni, nechce vás stratiť a ani nechce, aby vás „niekto“ ukradol.

ilustračná snímka: Martin Magda

Trampoty v manželstve

104. Úprava vzťahu a zmeny po narodení dieťaťa

Počas tehotenstva a s blížiacim sa pôrodom je žena najzraniteľnejšia. Pre manželský pár nevyhnutne nastáva dramatická zmena v milovaní. Manžel má byť maximálne citlivý, starostlivý a má si manželku chrániť. Aj po pôrode existuje život (sexuálny), ale nesebecká láska a pochopenie sú potrebné rovnako u manžela, tak aj u manželky.

Manžel má plne rešpektovať telesné zmeny, ktoré nastanú u jeho manželky pred pôrodom, počas neho a po pôrode. Tak jej bude môcť preukázať potrebnú nežnosť a nechať sa ňou viesť, pokiaľ ide o to, kedy sa môžu vrátiť k milovaniu. Zmeny v tvare pošvy, sklon k menšej vlhkosti a možné rany spôsobené pri pôrode, to všetko treba brať do úvahy.

Manžel by mal nájsť zlatú strednú cestu medzi dvoma extrémami: prílišnou opatrnosťou v prístupe ku svojej manželke so strachom, aby jej neublížil a prílišnou nedočkavosťou obnoviť sexuálny vzťah skôr, než sa manželka telesne zotavila.

Každý manželský pár musí sám prísť na to, čo je pre nich vhodné. Vyžaduje to však otvorenosť a úprimnosť, najmä u manželky pri vysvetľovaní jej fyzických pocitov a emócií. Dojčenie a s tým spojená únava ovplyvňuje pohlavný pud (libido) ženy. Nezúfajte však! Čas prinesie uzdravenie, rovnako ako panvové cvičenia.

Tie sú určené nielen na získanie predpôrodnej postavy, ale pomôžu žene opäť dosahovať úplný orgazmus.

Počas krátkého obdobia bude matka často odmietať súlož, pretože sa stará o svoje novorodeniatko a kŕmi ho. To je prirodzené. Neprirodzené je, ak to však používa ako výhovorku pre pokračovanie „obdobia bez sexu“ počas mnohých mesiacov, alebo dokonca rok.

Manželka musí pochopiť, s akými ťažkosťami zápasí jej manžel, keď vidí ako sa zmenila jej úloha z manželky a milenky na manželku a matku. Jej prsia, ktoré boli zdrojom rozkoše len pre neho, sú teraz zjavne vyhradené pre niekoho iného (dieťa).

Manželka musí pomôcť svojmu manželovi prispôbiť sa tejto novej situácii a znovu objaviť jej obraz erotickej bytosti. Čím viac sa manžel a manželka spoločne starajú o dieťa, ktoré splodili, berúc na seba spoločnú zodpovednosť a učiac sa za pochodu, tým viac ich to vzájomne zblízuje a priťahuje jeden k druhému.

No keď sa manžel správa, akoby sa nič nezmenilo, ľahko môže nastúpiť izolácia a odlúčenie. Pre manželku je najžiadúcejší manžel, ktorý celou touto skúsenosťou prechádza spolu s ňou. Vníma ho tak v novom svetle, čo vytvára intimitu a sexuálnu príťažlivosť. Viac než kedykoľvek predtým si manželský pár musí uvedomiť, čo znamená dávať sa jeden druhému ohľaduplným a láskyplným spôsobom. Nie je vôbec neobvyklé, ak manželke trvá aj rok, pokiaľ sa pri pohlavnom styku cíti opäť normálne.

A nakoniec musíme byť opatrní, keď si berieme bábätko do postele. Samozrejme, keď je ešte maličké,

je prirodzené, ak si ho vezmeme do postele, pri nočnom dojčení, hoci aj vtedy mnohé matky radšej vstanú a idú si sadnúť do kresla.

Keď sa však skončila novorodenec-ká fáza a dieťa máme v našej posteli, rýchlo sa to stane prekážkou. Návyky sa u malých detí ťažko menia a snažiť sa o to u 18-mesačného dieťaťa môže byť pre všetkých traumatizujúce. Dieťa vo vašej posteli (či spálni) vážne poškodí váš sexuálny život. Dobrá rada je predovšetkým nedovoliť, aby sa z toho rozvinul návyk.

Narodenie dieťaťa by nemalo viesť k poklesu sexuálneho pôžitku – práve naopak – keďže práve prostredníctvom milovania sa manželský pár sa zúčastňuje sa na zázraku stvorenia nového života. Dokonca aj, keď robíte „všetko, čo môžete“ na zastavenie ďalšieho „zázraku“, aby neprišiel hneď teraz, stále to cítite: zázrak života sa pokúša udiť. A tou výnimočnou skúsenosťou je, že sex je vlastne lepší, či skôr iný na pozadí narodenia dieťaťa.

Muž a žena, ktorí toto pochopia, zostávajú spolu. Tí, ktorí to nepochopia, ženy, ktoré celkom ochladnú alebo sa dávajú len zdráhavo, ako keby robili láskavosť, muži, ktorí nevidia žiaden rozdiel a sťažujú sa na zaneprázdnenosť a únavu ženy (matky), pravdepodobne upadnú do úbohého zmätku ľúbostných pomerov a odsúdenia.

Budte pripravení prijať zmenu ako sa jar mení na leto a neskôr na jeseň. Ako v mnohých iných oblastiach rodinného života ani tu nemôžeme mať všetko, ale s trepezlivosťou a humorom môžeme toho získať veľmi veľa. Pokúšajte sa o to každý deň svojho spoločného manželského života.

Ahoj, deti!

Ahoj, deti!

Je to tu! Máte po vysvedčení a konečne sme sa dočkali vyťaženiej letných prázdnin. Nastal čas dovoleniek, oddychu, slnka, vody... a, samozrejme, to najlepšie je, že nás ráno nezobúdzajú zvuky budíka. Môžeme si dlhšie pospať, ale zároveň sa rodičom nemôžeme vyhovárať na učenie, ktoré nám už nebráni ani čo najviac pomáhať s prácami v domácnosti. ;)

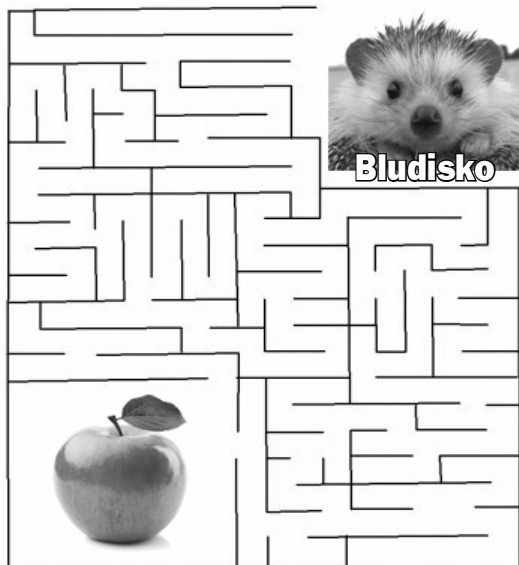
Keď som už spomínal ranné vstávanie, možno ste sa už niekedy skoro ráno zobudili na krásny spev vtákov, ktoré žijú v našich záhradách. Nie? Tak si niekedy privstaňte okolo štvrtej ráno a zarúčujem vám, že budete fascinovaní vtáčim spevom, ktorý v rannom tichu tak krásne vyniká. Niekedy si myslíme, že naše záhrady okolo domov patria iba nám, no nie je to celkom pravda. Delíme sa o ne s rôznymi živočíchmi – od ježov, myši, plazov až po vtáky na stromoch či domoch.

Jež bledý

Disal som vám už o všeličom, ale zvieratko to ešte nebolo. Je načase to zmeniť. :) Voláme ho ježko a jeho pravé meno je jež bledý. Žije nielen na lúkach a poliach, ale aj v našich záhradách a práve toto je obdobie, keď je najviac činný. Z obrázkov v detských knihách si ho iste predstavíte ako milú guľku s ostňami na chrbte, na ktorých si nesie jablko a hrušku. Pravdou však je, že sa živí chrobákmi, červíkmi aj slimákmi, preto sú veľmi osožní. Zatiaľ čo my v noci spíme, oni vychádzajú na lov. Celý deň zase prespia, preto ak chcete zozrieť ježka, musíte vyjsť večer do záhrady. Skôr ho začujete, lebo pri hľadaní potravy ňučá, krochká a kvika ako malé prasiatko. Možno si myslíte, že je slabý, no opak je pravdou, lebo na predieranie sa vysokou trávou potrebuje naozaj veľa sily. Od ježkov by sme si mohli brať príklad z ich trpezlivosti a vytrvalosti. Ak ježa ohrozuje nepriateľ, zvinie sa do gule, stiahne hlavu a nohy, našuchorí ostne a takto vydrží aj niekoľko hodín, kým to jeho nepriateľ nevzdá a nestratí oňho záujem. Ježkovia bývajú v hniezde z trávy a listia najčastejšie pod krikmi. V októbri potom hľadajú teplé miesto v listí, kde sa schúlia do kľbka a zaspia zimným spánkom.

Príroda je ten najkrajší Boží chrám, aký nedokáže postaviť žiaden človek. Preto aj prázdniny skúste spolu s rodičmi tráviť čo najviac času vonku, v záhrade, prírode a čo najmenej na internete a sociálnych sieťach, lebo virtuálny svet vám nikdy nedá to, čo skutočný – BOŽÍ SVET.

Deti, prajem vám krásne prázdniny! ;)

Deti, aj toto môžete stretnúť v záhrade!

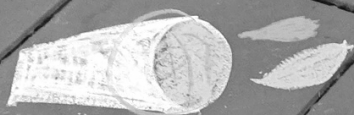
Aj tento rok mladi zo Smerofiek pozývajú deti na letný tábor,
ktorý sa uskutoční

od 10. augusta do 18. augusta.

Tábor bude rozdelený na dva štvordňové turnusy.

1. turnus – od 10. do 13. augusta,
bude pre Vás, ktorí sa chystáte do 1. ročníka až po tých z Vás, ktorí budete
v septembri nastupovať do 5. ročníka ZŠ.

2. turnus – od 15. do 18. augusta
bude pre tých, ktorí budú nastupovať do 6. ročníka až po 9. ročník ZŠ.
Tešíme sa na Vás!

Letný

TÁBOR

Rencišov Buče

Vaši animátori z Víťaza ;)

**P.S. Prihlásiť sa môžete prostredníctvom prihlášok, ktoré nájdete
vzadu v kostole. Bližšie informácie budú vyhlasované v kostole a
vždy zverejňované aj na našej facebookovej stránke Smerofky, kde
bude k dispozícii aj prihláška na vytlačenie.**

snímka: Martin Magda

Stalo sa:

12. 6. v nedeľu o 10:30 h slávil ďakovnú sv. omšu náš rodák Pavol Čech, ktorou si pripomenul 50. výročie kňazstva (5. 6. 1966) a tiež 50. výročie primičnej sv. omše vo Vítaze (12. 6. 1966); slávnostným kazateľom bol Mons. Bartolomej Urbanec

29. 6. v stredu bol prikázaný sviatok sv. Petra a Pavla, apoštolov

30. 6 záver školského roka, ktorý deti Základnej a Materskej školy ukončili ďakovnou svätou omšou (Te Deum), ktorá bola vo Vítaze o 8:00 h a v Ovčí o 9:00 h

2. 7. požehnanie peších pútnikov na odpust do Levoče bol v sobotu ráno o 5:00 h vo Vítaze

3. 7. sa slávila odpustová slávnosť Návšteva Panny Márie na Mariánskej hore v Levoči v mimoriadnom Svätom roku milosrdenstva;

slávnostnú svätú omšu o 10:00 h celebraval J. E. arcibiskup Mario Giordana, spoštolský nuncius na Slovensku.

5. 7. v utorok sme slávili cirkevný sviatok slovanských vierozvestov sv. Cyrila a Metoda

Stane sa:

16. 7. bude spoločná krstná náuka v sobotu o 10:00 h na fare v katecheticknej miestnosti

24. 7. hlavná odpustová slávnosť pri sv. Anne

30. 7. sviatok bl. Zdenky Schelingovej si uctíme sv. omšou v Ovčí o 8:00 h a po nej uctenie si jej relikvie

6. 8. Sviatok Premenenia Pána

10. - 13. 8. a 15. - 18. 8. bude detský letný tábor v Renčísove -Bučiach rozdelený do 1. a 2. turnusu pre mladšie a staršie deti, ktorý organizujú už šiesty rok naši

mladí animátori zo spoločenstva „Smerofky“ vo Vítaze

13. 8. bude spoločná krstná náuka v sobotu o 10:00 h na fare v katechetickej miestnosti

15. 8. v pondelok slávime prikázaný sviatok Nanebovzatia Panny Márie so sv. omšou v Doline o 10:30 h

16. 8. v utorok bude dekanátny miništrantský futbalový turnaj v Chmiňanskej Novej Vsi; začne sa sv. omšou o 8:00 h a bude pokračovať turnajom na miestnom ihrisku

20. 8. v sobotu bude výstup na kopec Slubica, kde bude sv. omša o 12:00 h, ak bude dobré počasie

27. 8. v sobotu bude výstup na kopec Roháčka, kde bude sv. omša o 11:00 h

5. 9. Veni Sancte - vzývaním Ducha Svätého začneme nový školský rok 2016/2017 svätou omšou o 8:00 h vo Vítaze a o 9:00 h v Ovčí

Ohlášky:

- **sobáš 16. júla vo Vítaze** o 15:00 h – **Lubomír Nemčík**, syn rodičov + Lubomíra Nemčíka a Gabriely rod. Bilej, narodený vo Vranove nad Topľou, bývajúcí v Sabinove a **Monika Iskrová**, dcéra rodičov Štefana a Moniky rod. Nehylovej, narodená v Prešove, bývajúca vo Vítaze

- **sobáš 13. augusta vo Vítaze** o 14:30 h – **Pavol Doro**, syn rodičov Miroslava a Ruženy rod. Demkovej, narodený v Košiciach, bývajúcí v Nižnej Myšli a **Mária Jenčová**, dcéra rodičov Jozefa a Alžbety rod. Hajdukovej, narodená v Košiciach, bývajúca vo Vítaze

- **sobáš 13. augusta vo Vítaze o 16:00 h** – **Michael Kaltenbrunner**, syn rodičov Ruperta a Irmgardy rod. Quirchmaierovej, narodený v Vöcklabruck, bývajúcí v Schwanenstadt a **Zuzana Novotná**, dcéra rodičov Jána a Márie rod. Uličnej, narodená v Prešove, bývajúca v Schwanenstadt

- **sobáš 3. septembra vo Vítaze o 14:30 h** – **Martin Timko**, syn rodičov Vladimíra a Janky rod. Gurčíkovej, narodený v Prešove, bývajúcí v Širokom a **Jana Jenčová**, dcéra rodičov Františka a Jany rod. Zabreckej, narodená v Prešove, bývajúca vo Vítaze

- **sobáš 3. septembra vo Vítaze o 16:00 h** – **Peter Koval'**, syn rodičov Pavla a Márie rod. Stašíkovej, narodený v Prešove, bývajúcí vo Vítaze a **Veronika Čechová**, dcéra rodičov Jána a Marty rod. Tomašovej, narodená v Krompachoch, bývajúca vo Vítaze

Prehľad bohoslužieb - júl

		Vítaz		Ovčie	
11. 7.	Pondelok				
12. 7.	Utorok	18:00	† Jozef, Helena a Štefan		
13. 7.	Streda			18:00	Za ZBP rodiny Anny Jenčovej
14. 7.	Štvrtok	7:00	† sr. Veronika Terézia Rácková		
15. 7.	Piatok	18:00	† Anna, Štefan a Anna	17:00	† Valent Šimčík
16. 7.	Sobota	7:00	† Rastislav Čech		
		15:00	sobáš: L. Nemčík - M. Iskrová		
17. 7.	16. nedeľa cez rok - C	7:30	za ZBP bohužnámej rodiny	9:00	† Mikuláš Humeňanský
		10:30	za farnosť		
18. 7.	Pondelok				
19. 7.	Utorok	18:00	za ZBP rodinu Imrichovú		
20. 7.	Streda			18:00	† Roman Halcko (výročná)
21. 7.	Štvrtok	7:00	za ZBP Ludmily Juhasovej a jej rodinu a † Juraja Juhása		
22. 7.	Piatok	18:00	† Imrich a Mária Novotní	17:00	† Viktória Kočíková
23. 7.	Sobota	7:00	† Anna a Ján Galdunovci		
24. 7.	17. nedeľa cez rok - C	7:30	† Žofia Gregová a Terézia Miškufová	8:00	pri sv. Anne - vlastný úmysel
		10:30	pri sv. Anne - za farnosť		
25. 7.	Pondelok			18:00	† Monika Kollárová (výročná)
26. 7.	Utorok - sv. Anny	18:00	pri sv. Anne - vlastný úmysel		
27. 7.	Streda			18:00	† Roman Halcko
28. 7.	Štvrtok	7:00	† Stanislav Koval', Anna a Jozef Jenčovci		
29. 7.	Piatok	18:00	† Štefan, Apolónia a Štefan, Mária	17:00	† Róbert a Helena Hudákovci
30. 7.	Sobota bl. Zdenka			8:00	
31. 7.	18. nedeľa cez rok - C	7:30	za farnosť	7:30	za ZBP Vladimíra Jenču st. a Vladimíra Jenču ml. a ich rodiny
		10:30	50: Ján Čech		

Prehľad bohoslužieb - august

		Vítaz		Ovčie	
1. 8.	Pondelok				
2. 8.	Utorok	18:00	† Valentín a Mária Balogovci		
3. 8.	Streda			18:00	† Valent, Barbora a ich rodičia
4. 8.	Štvrtok	7:00	za prvoprijímajúce deti		
5. 8.	Piatok	18:00	50: Anna a Ambróz	17:00	† Valent, Anna, Filip a Mária
6. 8.	Premenenie Pána	7:00	Podakovanie za ZBP Márie Galdunovej (260)	8:00	za živých a mŕtvych členov ruž. bratstva
7. 8.	19. nedeľa cez rok - C	7:30	za farnosť	9:00	50: Jozef Šimčík
		10:30	za ZBP rodiny Čechovej		
8. 8.	Pondelok				
9. 8.	Utorok	18:00	† Štefan a Mária Jurčišinovci		
10. 8.	Streda			18:00	† Roman Halko
11. 8.	Štvrtok	7:00	† Ondrej, Žofia Galdunovci a Alenka		
12. 8.	Piatok	18:00	Podakovanie a za ZBP celej rodiny Krokusovej	17:00	† Mikuláš Humeňanský
13. 8.	Sobota	7:00	† Mária Ungvarská (výročná)		
		14:30	sobáš: P. Doro - M. Jenčová		
		16:00	sobáš: M. Kaltenbrunner - Z. Novotná		
14. 8.	20. nedeľa cez rok - C	7:30	za farnosť	9:00	75: Irena Jenčová a za jej rodinu
		10:30	60: Mária Lesníková a za jej rodinu		
15. 8.	Nanebovzatie Panny Márie	7:00	za farnosť	18:00	† Mikuláš Kollár
		17:00	Kaplnka v Doline - Mária a Anna Uličné		
16. 8.	Utorok	18:00			
17. 8.	Streda			18:00	† Mária Holingová
18. 8.	Štvrtok	7:00			
19. 8.	Piatok	18:00	† Ján, Františka a Jozef Halkovci	17:00	† Valentín Uličný
20. 8.	Sobota	7:00			
		12:00	Na SLUBICI - za ZBP Jozef Grega a jeho rodinu		
21. 8.	21. nedeľa	7:30	za farnosť	9:00	† Anton Srholec, kňaz
	cez rok - C	10:30	60: Stanislav Uličný a za jeho rodinu		
22. 8.	Pondelok				
23. 8.	Utorok	18:00	† Filip a Štefan		
24. 8.	Streda			18:00	† Žofia a Ján, Valentín, Františka a Žofia Uliční
25. 8.	Štvrtok	7:00	† Anna a Ján Uliční		
26. 8.	Piatok	18:00		17:00	60: Ján a Margita
27. 8.	Sobota	7:00	† Ján Bednár	11:00	na Roháčke
28. 8.	22. nedeľa cez rok - C	7:30	za farnosť	9:00	80: Helena Šimčíková
		10:30	† Regína Tobiašová (výročná)		
29. 8.	Pondelok				
30. 8.	Utorok	18:00	za ZBP rodiny Martina Magdu ml.		
31. 8.	Streda			18:00	† Ondrej a Viktória Kočíkovci
1. 9.	Štvrtok	7:00			
2. 9.	Piatok	18:00	40: Zuzana Uličná a za jej rodinu	17:00	za ZBP Heleny Uličnej
3. 9.	Sobota	7:00	za ružencové bratstvo		
		14:30	sobáš: M. Timko - J. Jenčová		
		16:00	sobáš: P. Kovaľ - V. Čechová		
4. 9.	23. nedeľa cez rok - C	7:30	80: Albert Magda	9:00	60: Ondrej a Mária Uliční
		10:30	za farnosť		

12. jún 2016 - ThDr. Pavol Čech ďakoval za 50 rokov od slávania primičnej sv. omše

Slávnostný kazateľ
Mons. ThDr. Bartolomej Urbanec

3. júl 2016 - peši pútníci z Vítaza sa vracajú z Mariánskej hory v Levoči

6. jún 2016 - Prvé sväté prijímanie detí vo Vŕtaze